

M

Brněnský

metropolitan

prosinec 2019

Adventní Brno v jednom kole

Magistrát informuje
Senioři a děti ušetří.
Za odpad už platit nebudou

Rozhovor
Aplikace zachraňuje
životy. Pochází z Brna

Aktuálně
V Bohunicích otevřeli
testovací centrum na HIV

Sport
Mezi svátky si Brňané
vyzkouší sporty zdarma

Brněnské Vánoce

TIC BRNO ←

B | R | N | O

www.brnenskevanoce.cz

Nechte se přenést na křídlech Brněnských
Vánoc do nového roku. Setkávejte se
s přáteli v centru Brna až do 5. ledna.

29 11 – 5 1

12 | Rozhovor

Mobilní aplikaci, která zachraňuje životy, vytvořil Brňan

20 | Téma

Špitálka: jak vypadá čtvrt budoucnosti?

24 | Fotoreportáž

Když vodu ve vodojemech vystřídá fotograf

32 | Historie

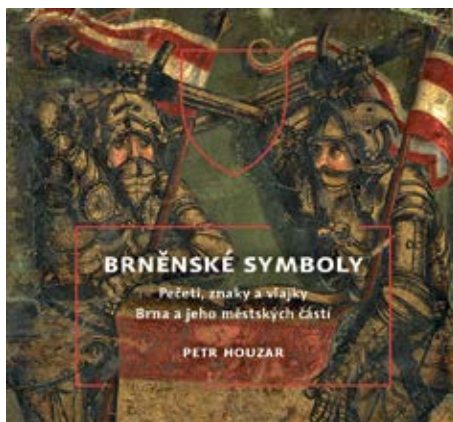
Pamětní deska upomíná na sira Wintona a „jeho“ děti

35 | Kultura

Divadlo bez souboru a scény. Terén vyrazil do ulic

41 | Sport

Začal předprodej vstupenek na MotoGP

Kultura | Jak se vyvíjely znaky Brna a městských částí?

Magistrát informuje | Urban centrum zve na výstavu o módním průmyslu

Den po svatém Martinu nepřinesl hojnost sněhu, ale déšť a vlezlo. I v psím počasí však stálo za to vypravit se do Pardubic. Asociace pro transparentnost tu pořádala konferenci o otevřenosti komunální politiky a úrovni radničních zpravodajů. Jako jediný zpravodaj z České republiky se tu představil Brněnský metropolitán. „Jde o ukázkou toho, že komunikace s občany může být férová, přestože to není samozřejmé,“ prohlásili organizátoři konference.

Pro redakci je to důkaz, že jdeme správným směrem. Vydali jsme se na tuto cestu už v roce 2005, kdy vyšlo první číslo, a během následujících 14 let jsme měsíčník stále vylepšovali. Všimla si toho např. Otevřená společnost, která jej už v roce 2006 zařadila do první desítky radničních periodik v zemi z hlediska různosti názorů.

V roce 2010 Brno získalo za svůj zpravodaj 1. cenu za podporu svobody projevu v soutěži Otevřeno x Zavřeno. Porota jej tehdy ocenila za „zvýšenou snahu o objektivní a vyvážené informování o dění ve městě“.

A loni zkoumalo periodika 65 největších samospráv v zemi sdružení Oživení. Nejlepšího výsledku dosáhl Brněnský metropolitán, jehož obsah je „přínosný pro občany z hlediska možnosti svobodného utváření názorů o poměrech v místní samosprávě“.

Pozvání na konferenci v roli „lídra“ mezi radničními zpravodaji je tak pro Brno milým předvánočním dárkem a pro redakci předsevzetím do nového roku – chceme být stále dobří, a pokud to půjde, ještě lepší. Ať se vám v roce 2020 daří.

Zuzana Gregorová

M Brněnský metropolitán

Informační magazín občanů města Brna
Periodický tisk územního samosprávného celku
Editorka: Z. Gregorová
Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, K. Gardoňová, R. Loukotová, A. Dudková, J. Vašíčková, J. Mészáros
Vydavatel: statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785
Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko, Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064, tis@brno.cz
Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna), 15. ročník, MK ČR E 21747
Místo vydávání: Brno
Dáno do tisku: 27. 11. 2019, distribuce: do 6. 12. 2019, poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu města Brna, v tramvajích DPMB a na dalších místech
Inzerce: Pocket media s.r.o., Jakubské nám. 644/3, 602 00 Brno, IČO: 04541227, www.pocketmedia.cz, tel.: 608 573 964
Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: Česká pošta, s. p.
Foto na titulní straně: Pavel Gabzdyl

B | R | N | O

www.brno.cz
Najdete nás na: @brnomycity

Na Nové radnici se chystá vánoční program i sbírka potravin

Vánoce na Nové radnici 2019

Křížová chodba

- betlémské světlo
- potravinová sbírka
- tvořivé dílny pro děti
- hasiči, strážníci
- výstava železničních a jiných modelů + závodní simulátor
- Muzeum města Brna (ukázky z výstav, pozvánka k návštěvě Špilberku)
- Hvězdárna a planetárium Brno (ukázky pořadů)

Vánoční atmosféra ani v letošním roce nemine brněnský magistrát. Den před Štědrým dnem si sem mohou lidé přijít užít tradiční akci Vánoce na Nové radnici. Pro děti jsou připraveny rukodělné dílny i divadelní program, dospělí si mohou projít radnici nebo se zapojit do potravinové sbírky.

Den před Štědrým dnem, v pondělí 23. prosince, bude možné načerpat sváteční náladu, a to na akci Vánoce na Nové radnici na Dominikánském náměstí. Odstartuje v 10 hodin a slibuje pestrý program pro všechny zúčastněné.

Pro nejmenší jsou připraveny tvořivé dílny, kde si na šesti stanovištích vyrobí dřevěné vánoční ozdoby, baňky či přání. Ve Sněmovním sále zhlédnou divadelní představení, zazpívají si koledy a ve 14 hodin zde všechny přítomné pozdraví představitelé města. Ve vedlejším Rytířském sále budou po celý den vystaveny loutky z Divadla Radost, svůj stánek zde bude mít třeba Knihovna Jiřího Mahena v Brně. Ani další brněnské společnosti nepřijdou zkrátka – dopravní podnik představí maketu části historické tramvaje, Starez-Sport nabídne na zkoušku sporty, které doplní soutěžemi, ze zoo dorazí také některá zvířata. Na akci se představí i hasičský sbor a již tradičně zde městská policie ocení nejlepší výtvary ve výtvarné soutěži Empík naděluje.

Program ale myslí také na dospělé. Ti se mohou každou půlhodinu připojit ke komentované prohlídce Nové radnice, kde se mimo jiné dostanou i do kanceláře primátorky, která zde návštěvníky osobně přivítá. První prohlídka začne na nádvoří v 10.30 hodin.

Za skauty pro betlémské světlo

V Křížové chodbě budou skauti rozdávát betlémské světlo a zároveň tam mohou lidé odevzdat potraviny a různé předměty do sbírky.

„Budeme rádi za potraviny s delší dobou spotřeby, jako jsou konzervy, polévky, kaše či rýže. Momentálně uvítáme také kartáčky na zuby, hygienické potřeby a další drogistické zboží,“ vysvětlila Gabriela Chlubná z magistrátního odboru sociální péče. Právě ten darované věci rozdělí mezi své klienty, tedy lidi v tíživé životní situaci. „Za příspěví do sbírky dostanou lidé drobnou odměnu od magistrátu a partnerů akce,“ řekla Markéta Uhnává z odboru marketingu města.

Zajímavostí Vánoc na Nové radnici bude možnost sledovat práci řezbáře Jiřího Halouzky, který bude za pomoci dřeva vyřezávat další sochu do svého slavného betlému. Ten je druhý největší na světě a již tradičně je během adventu umístěn na Dominikánském náměstí.

Oslavy Silvestra na náměstí Svobody zakončí světelná show

Město Brno se v letošním roce rozhodlo zorganizovat akci i na Silvestra. Letos poprvé tak bude na pódiu na náměstí Svobody připraven program, který začne v 18 hodin a skončí o tři hodiny později.

Oslavy konce roku završí světelná show. Návštěvníci se navíc budou moci přímo na náměstí občerstvit. Novinkou letošních vánočních trhů na Dominikánském náměstí a náměstí Svobody je totiž jejich prodloužení až do 5. ledna.

Kateřina Gardoňová | foto: Marie Schmerková

Za adventní náladou míří lidé do centra, na výstaviště i na Cejl

Vánoční trhy jsou už od listopadu v centru města v plném proudu. Adventní atmosféru bude ale možné načerpat i jinde. Program plný nejen hudby připravil Špilberk, řemeslný jarmark si lidé užijí na výstavišti a předvánoční veselí se bude ozývat také z bývalé káznice na Cejlu.

Pobavit se s přáteli, užít si kulturní doprovodný program nebo nakoupit dárky. To jsou nejčastější důvody, proč lidé míří na čtyři brněnská náměstí, kde se konají vánoční trhy. Na Zelném trhu jsou laděny do tradičního hávu, v samém centru pro změnu nabízí gastronomický zážitek i pestrý program na pódiu. Ti, kteří si ale chtějí užít advent v netradičním prostředí, by měli zaměřit na hrad Špilberk. „Předvánoční období u nás naplní několik hudebních vystoupení žáků brněnských základních uměleckých škol, ale i studentů konzervatoře a pěveckých sborů,“ přiblížil mluvčí Muzea města Brna Michael Kalábek. Program Adventu na Špilberku se uskuteční v královské kapli hradu od 3. do 19. prosince vždy v 18 hodin. Nebude chybět ani tradiční akce Vánoce na Špilberku, a to v sobotu 7. prosince od 10 hodin. Nádvoří hradu se zaplní koledami, divadlem a vánočními dílničkami.

Advent v Bronxu

Káznice mezi ulicemi Cejl a Soudní

- 7. 12. – dokument Kapela
- 9. 12. – představení Kóany
- 10. 12. – blešák
- 14. 12. – představení Tvůj Jan
- 18. 12. – film Největší dar
+ představení DAR FOR YOU
- 19. 12. – vystoupení pěveckého sboru
Gymnázia Křenová + mše

barvybrnenskehobronxu.cz

Dárkuchtiví jedinci by neměli od 6. do 15. prosince minout brněnské výstaviště. Najdou zde více než 300 prodejců, kteří budou nabízet módu, kosmetiku, vybavení do domácnosti a mnoho dalšího. K zakoupení budou i výrobky chráněných dílen a produkty více než třicítky řemeslníků.

O gastronomické zážitky spojené s Vánoci se zde postarají žáci jihomoravských odborných středních škol. Chybět tak nebudou tradiční nápoje, cukrářské speciality, vánočka, ale ani kapr. To vše za hudebního doprovodu například Josefa Laufera, Poutníků, Jitky Zelenkové či Františka Nedvěda. Vánoční veletrhy budou otevřené denně od 9 do 18 hodin. Zaparkovat můžete pohodlně v prostorách areálu. Kompletní program najdete na webu www.vanocniveletrhy.cz.

Další místo, kde by to možná nikdo nečekal, a přesto se ponořilo do adventní atmosféry, je bývalá káznice mezi ulicemi Cejl a Soudní. Až do 19. prosince je zde připravený program pro veřejnost. Lidé se mohou těšit například na projekci dokumentu Kapela spojenou s besedou s jeho tvůrci, inscenaci Tvůj Jan inspirovanou osudem básníka Jana Zahradníčka, premiéru animovaného filmu Největší dar, ale také na mši svatou s knězem a publicistou Janem Hanákem či blešák oblečení pro lidi bez domova. Kompletní program najdete na Facebooku Barvy brněnského Bronxu.

Puntíkaté dárky

Ti, kdo si stále ještě neví rady s vánočními dárky, by měli zaměřit na Brno Design Days. Ty se budou konat od 16. do 23. prosince na náměstí Svobody. V infocentrech jsou už nyní k dostání vánoční hrnečky s motivem puntíkaté látky. „Vizuál Pavla Hayeka ztvárňuje moment napětí a překvapení při rozbalování dárků,“ popsala Jana Janulíková, ředitelka TIC Brno, které pořádá trhy na Dominikánském náměstí a náměstí Svobody. Puntíkatý dekor najdete i na obalech čerstvě pražené kávy a čajů. Ke koupi jsou také kuličky do časostroje, které jsou vyrobeny v sedmi motivech, z nichž některé fosforeskují. ■

Kateřina Gardoňová | foto: MMB

Náhrobek architekta Ivana Rullera se stal poctou syna otci

Místo posledního odpočinku architekta Ivana Rullera, který zemřel v březnu minulého roku, dotváří na čestném pohřebišti Ústředního hřbitova nový náhrobek. Jeho autorem je sochař Tomáš Ruller, syn zesnulého.

Dokončené dílo předal Tomáš Ruller zástupcům města na čestném pohřebišti 17. listopadu. V tento den by se jeho otec dožil 93 let. „Vzhledem k tomu, že se letos slavilo 30. výročí sametové revoluce, která se ‚narodila‘ také 17. listopadu, rozhodli jsme se pro oficiální vzpomínkovou akci najít vhodnější termín. Pravděpodobně na výročí otcova úmrtí, tedy 25. března,“ vysvětlil sochař důvody, proč bude náhrobek slavnostně odhalen až na jaře.

Podobě díla dominuje stéla ve tvaru na pomezí obelisku a pyramidy, u jejíhož základu jsou vypískované kružidlo a další atributy architekta.

Ivan Ruller (1926–2018) byl žákem Bohuslava Fuchse a Bedřicha Rozehnal. I proto je v jeho tvorbě patrný vliv funkcionalismu a moderny. Po sametové revoluci si založil vlastní ateliér a stal se i prvním demokraticky zvoleným děkanem Fakulty architektury VUT v Brně. K nejznámějším brněnským stavbám nesoucím jeho rukopis patří budova bývalého Ingstavu ve Vídeňské ulici, víceúčelová sportovní hala Rondo (dnes DRFG Arena) či Janáčkovo divadlo. Ivanu Rullerovi byla mimo jiné udělena Cena města Brna za celoživotní architektonické dílo.

Nová umělecká díla přibyla i na čestném urnovém pohřebišti nad hroby nedávno zesnulých významných brněnských osobností – malířky Inez Tuschnerové, vědce Emila Palečka a malíře a grafika Jana Rajlichy. ■

Markéta Žáková | foto: archiv Tomáše Rullera

Na portálu www.brno.cz běží do 15. prosince vánoční soutěž o dárkové poukazy. Lze si je i koupit, třeba ten na šalinkartu.

Podle plánů se 30. listopadu otevřela ulice Zábřdovická včetně Zábřdovického mostu pro veškerý provoz.

V listopadu začala meziuniverzitní soutěž MUNISS, v níž Brno spolupracuje se studenty na řešení problémů města. Tentokrát je to nové využití brownfieldů.

Stavbě další části velkého městského okruhu už nic nebrání

Další etapu budování velkého městského okruhu nikdo nenapadl. Povolení jsou pravomocná, práce tak mohou začít bez zpoždění.

Druhá etapa významného projektu Velký městský okruh Žabovřeská I získala všech šest nezbytných stavebních povolení. Práce by měly začít v dubnu příštího roku. Součástí je hloubení tramvajového tunelu, rekonstrukce kaple sv. Antonína i lávka pro chodce a cyklisty. Zároveň pokračují práce na první etapě – řidičům se například zprůjezdnil most Kníničská. ■

(and)

Další přesná mapa sociálních služeb je na světě

Dva roky práce a celkem 250 lidí zapojených do přípravy. Výsledkem je více než stostránkový 6. komunitní plán sociálních služeb města Brna pro období 2020–2022. Do přípravy plánu se zapojili všichni aktéři, tedy zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb v osmi pracovních skupinách zaměřených na handicapované, cizince, děti nebo seniory. Zpracovatelský tým zmapoval aktuální potřeby i trendy a neřešené oblasti. V listopadu plán schválili brněnští zastupitelé a nyní je ke stažení na webu socialnipece.brno.cz. ■

(zug)

Vlaková vyluka na brněnském hlavním nádraží končí 14. prosince. O den později, s počátkem platnosti jízdních řádů na rok 2020, se vlaky vrátí z dolního nádraží na hlavní.

Vodní prvky se objeví před kostelem a uprostřed plochy pod platany, město je připraveno do nich investovat maximálně osm milionů korun.

Výtvarníci navrhnu, čím doplnit Dominikánské náměstí

Hned dva nové vodní prvky ožíví Dominikánské náměstí. Konkrétní podoba díla vzejde z architektonicko-výtvarné soutěže, kterou město vyhlásilo začátkem listopadu. Zájemci mají na přihlášení ještě zhruba dva měsíce. „Výsledkem může být kašna, fontána, socha či technické řešení, kde bude voda působit jako dominantní prvek. Zároveň je třeba, aby dílo vizuálně fungovalo i v zimě, když v něm voda nebude,“ vysvětlil Jaroslav Hamža z odboru kultury brněnského magistrátu.

(ral) | foto: Zdeněk Kolařík

Inovovaný web pomůže ve složitých situacích

Brno spustilo obměněný portál sociální péče. Na stránce socialnipec.brno.cz zjistí zájemci informace online, najdou tam bezplatnou telefonní linku i adresu, kam mohou osobně přijít své problémy vyřešit. Web funguje jako rozcestník podle cílových skupin, jimž jsou služby určeny (senioři, děti, cizinci a další).

(gak)

Očipovat psa? Od Nového roku je to povinnost

Snazší vrácení ztraceného psa majiteli, jednodušší cestování za hranice i pravděpodobnější odhalení tzv. množičů. To vše přinese novela veterinárního zákona, která od 1. ledna 2020 majitele zavazuje čipovat jejich psy. Povinné očkování psa proti vzteklině bude od téhož dne platné pouze u zvířat označených čipem. „Je to srovnatelné s injekční aplikací, nejde o žádné týrání. Organismus na čip nereaguje jako na cizí těleso, neboť jeho obal je z biokompatibilních materiálů,“ vysvětlila Hana Mušková z magistrátního odboru životního prostředí. Čipovat lze psy jakéhokoliv věku, štěňata ovšem nejdříve v době prvního očkování proti vzteklině.

(ral)

Senioři a mladé rodiny ušetří. Nebudou platit za odpad

Namísto dosavadní snížené 500korunové sazby úplné osvobození. Novinku v poplatcích za svoz komunálního odpadu už na listopadovém zasedání odhlasovali brněnští zastupitelé. Platit bude od příštího roku pro seniory nad 70 let a malé děti.

O 80 tisíc Brňanů méně bude muset v roce 2020 hradit poplatek za odpad. Skupiny osob osvobozených od poplatku se rozšíří o děti mladší 4 let a lidi starší 70 let. V původním návrhu figurovali jen senioři, vyjmout z poplatníků i děti iniciovala opozice.

Zároveň se pokusila prosadit zavedení poplatkové povinnosti pro lidi s trvalým pobytem na úřední adrese. „Není důvod, proč tyto lidi povinnosti platit za odpad zbavovat. Podstatná část z nich v Brně normálně žije a odpad produkuje. Každopádně je problematika zneužívání úředních adres obecný problém a je to věc, se kterou se potýká řada dalších měst a obcí. Proto bychom to chtěli společně řešit i na celostátní úrovni,“ popsal Vít Prýgl z ANO 2011, který usnesení na zastupitelstvu navrhl. Hlasovalo pro něj ale jen 23 zastupitelů z 55 a nápad neprošel.

Úspěšnější byl jeho druhý návrh vztahující se na děti mladší 4 let, pro bylo 36 zastupitelů. V konečném znění včetně tohoto nového usnesení odsouhlasili zastupitelé vyhlášku jednomyslně. „Jsem moc rád, že pro osvobození od poplatků hlasovalo nakonec všech 55 zastupitelů. Svým rozhodnutím tak navázali na předchozí podporu rodin s dětmi a seniorů, která spočívala ve slevě poplatku na 500 korun,“ řekl náměstek primátorky Oliver Pospíšil z ČSSD. Poplatek za odpad činí v Brně 670 Kč. Splatný je od 1. ledna do 31. května.

Radka Loukotová

Most Kníničská je opět průjezdný od Pisárek i od Bystrce

Řidiči od 19. listopadu projedou po mostě na mimoúrovňovém křížení Kníničská ve směru od Pisárek i od Bystrce. Uzavřená ale zatím zůstává spojovací větev ve směru od Bystrce na Žabovřesku. Most se opravoval od března, jednosměrně průjezdný byl od září.

(and)

Vybydlené domy znovu ožijí. První už za dva roky

Bezmála 40 bytů pro mladé rodiny nebo seniory připravuje město Brno v momentálně zdevastovaných domech. Do jejich rekonstrukce investuje desítky milionů korun.

Devět startovacích a osm sociálních bytů, z nichž polovička bude bezbariérová, vznikne do dvou let na Vlhké 22 (na snímku). Radní už vybrali zhotovitele, který opravy včetně vybudování výtahu nebo vysázení zeleně provede za 32 milionů korun.

Podobnou změnou projde budova na Vranovské 1a, kde už se dokonce propadly stropy. Po opravě tu bude osm garsonek pro mladé a dvanáct bytů pro seniory. Na projekt se nyní zpracovává dokumentace, stavět by se mohlo začít v roce 2021.

Rekonstrukce čeká i Mateřskou školu Pod Nemocnicí. Díky nástavbě ke školce přibude dům s pečovatelskou službou. Celý areál by měl být v provozu nejpozději v září 2021.

(ral) | foto: Zdeněk Kolařík

Rezidentní parkování bude v části Žabovřesk platit už příští rok

Brno vyslyšelo žádost městské části Žabovřesky a aktualizovalo harmonogram rezidentního parkování.

Nově se od 16. listopadu 2020 přidá oblast 2-02 (Sirotkova) ohraničená přibližně ulicemi Mučednická, Zeleného, částečně Žabovřeskou, Minskou a Horovou. V harmonogramu se změnil i termín přidání oblasti 2-01 (Zborovská) z listopadu na září. Příští rok se zapojí i oblasti 1-09 (Křídlovická), 1-10 (Bezručova), 1-21 (Rybářská), 1-15 (Dřevařská), 3-01 (Staňkova), 3-02 (Botanická), 1-06 (Špitálka), 1-07 (Trnitá), 1-16 (Žižkova) a 3-03 (Chodská).

(and)

Za olympijskou atmosférou nemusíte v létě přes půl světa. Město, kraj a Český olympijský výbor v listopadu oznámily, že v Brně znovu uspořádají Olympijský festival. Vodní sporty si vyzkoušíte na zrekonstruované Riviéře a na přehradě, další sportoviště budou v areálu SKP Kometa.

(ral) | foto: ČOV

Zastřelili ji při protestech proti okupaci. Teď ji připomíná park

V neděli 17. listopadu se v Brně vzpomínalo na události spjaté s rozvratem komunistického režimu. Jedna akce ale připomněla dobu, kdy v zemi naopak „přituhlo“. Park mezi Rooseveltovou a Místodržitelským palácem u průchodu do ulice Běhounské byl slavnostně pojmenován po Danuši Muzikářové. Osmnáctiletá dívka byla náhodně zastřelena 21. srpna 1969 na Moravském náměstí při protikomunistických demonstracích u příležitosti prvního výročí okupace Československa.

(zug) | foto: Marie Schmerková

Město prodává pozemky v Bystrci a zahradu vedle Údolní

Brno vyhlásilo nabídkové řízení na prodej pozemků o výměře 879 m² v katastrálním území Bystrc. Minimální kupní cena činí 571 350 korun, podmínkou je platba před podpisem kupní smlouvy.

Dále město prodává zahradu o výměře 792 m² v katastrálním území Stránice při ulici Údolní za minimální kupní cenu 5 385 600 korun. Prohlídka pozemku se koná 14. ledna 2020 ve 14 hodin na místě samém (číslo parcely je 513/2). Zájemci předají své nabídky osobně na Majetkový odbor Magistrátu města Brna na Malinovského náměstí 3 dne 22. ledna od 9 do 15 hodin nebo 24. ledna od 9 do 12 hodin.

Více informací najdete na webu www.brno.cz v sekci Prodej majetku města.

(zug)

Oděvní průmysl má dalekosáhlé dopady na společnost i přírodu a každým rokem roste, kvůli poptávce spotřebitelů hnané společností.

Výstava přemýšlí o dopadech oděvního průmyslu

Luxusní, nebo základní zboží? Kde je hranice? Nad pojetím oblečení přemýšlí výstava Móda 2.1, kterou pořádá Urban centrum na Staré radnici spolu s organizací NaZemi. Začíná vernisáží 10. prosince v 17.30 hodin a potrvá do 10. ledna 2020. Součástí vernisáže je módní přehlídka upcyklovaných modelů. Na 12. prosince je připravena komentovaná prohlídka výstavy, workshop o hodnotné módě a různých přístupech ke spotřebě oblečení se v Urban centru uskuteční 8. ledna.

(mesz) | foto: NaZemi

Brno představilo dotační portál. Časem se rozšíří

Nedávno byla spuštěna aplikace s přehledem schválených dotací z rozpočtu města Brna v oblasti kultury od roku 2014. Tato aplikace byla nyní rozšířena a vznikl dotační portál dostupný na adrese dotace.brno.cz. Jsou tu informace potřebné k podávání žádostí, včetně množství peněz rozdělovaných z rozpočtu města.

(gak)

V teple může každou noc přečkat skoro 500 lidí bez domova

Aby si mrazivé noci nevyžádaly daň nejvyšší, je v Brně v provozu opět systém nouzového přečkání noci, financovaný a koordinovaný městem. Kromě běžně fungujících nocleháren a azylových domů (kde je celkem 363 lůžek) se v zimních měsících otevírají také noční krizová centra – na Masné, Mlýnské a Bratislavské. Místo je tu pro 110 dalších lidí. Za pobyt se neplatí, klient může noc strávit v teple a suchu, ale bez nároku na lůžko. Loni bylo v těchto zařízeních místo po celou zimu; pokud by se ale letos kapacita zaplnila, může ji město operativně navýšit.

(ral)

Připomínky k územnímu plánu pomůže podat nová aplikace

Kdo se zajímá o územní plánování v Brně, nemusí informace složitě hledat. Město pro veřejnost připravilo nové webové stránky, kde najdou vše o dosud platném i chystaném územním plánu.

Nový dokument, zásadní pro rozvoj města, Brnu dlouhodobě chybí. Dosud platný územní plán byl schválen už před 25 lety. Nový plán připravuje Kancelář architekta města Brna. „Návrh odevzdáme na konci tohoto roku. Naším cílem je, aby byl projednán a schválen do konce roku 2022, jak ukládá zákon,“ uvedl ředitel KAM Michal Sedláček. Odborníci i veřejnost se budou s návrhem moci seznámit v první půlce příštího roku.

Souběžně s přípravou nového dokumentu běží proces pořizování změn dosud platného územního plánu. Na jaře brněňští zastupitelé vybrali 150 „snadných“ změn, které nezasahují do projektů ovlivňujících rozvoj celého města, není u nich potřeba hodnocení vlivu na životní prostředí a nejsou dotčeny Zásadami územního rozvoje Jihomoravského kraje.

Jedním z důvodů pro pořizování změn je snaha umožnit v Brně výstavbu dnes nedostačujícího bydlení, rozšířit by se měly i plochy městské a krajinné zeleně, a to o téměř 12 hektarů. Příkladem může být možné rozšíření parku za kostelem při ulici Bednářově, revitalizace toku Staré Ponávky, návrh rozsáhlé plochy zeleně pro tzv. Hapalův park v místě bývalého odkaliště Hády nebo doplnění ploch u parku Rokle v Líšni.

Ke změnám se lidé mohli vyjádřit při veřejném projednání v říjnu a listopadu, připomínky lze podávat do 4. prosince, a to i s pomocí aplikace PUPík na novém webu upmb.brno.cz.

Zuzana Gregorová

Stuttgart kdysi vděčil koním. Teď láká na ty pod kapotou

Do zhruba 700 km vzdáleného Stuttgartu se dostanete letecky z Vídně (ceny letenek začínají na asi 250 korunách). Při cestě vlakem musíte počítat minimálně s dvěma přestupy a cenou kolem 4 tisíc korun za jednu cestu. Za autobusovou jízdenku zaplatíte asi tisíc korun, cesta ale trvá i 13 hodin.

Hlavní město automobilismu. I tak je někdy nazýván německý Stuttgart, ve kterém sídlí světové automobilky Porsche a Mercedes. Šesté největší město v Německu toho ale nabízí mnohem víc – od kvalitního vína přes architekturu zapsanou v UNESCO až po kulturní vyžití.

Z původního hřebčína se Stuttgart stal hlavním městem spolkové republiky Bádensko-Württembersko. Rozlohou je město téměř srovnatelné s Brnem, žije v něm ale zhruba o čtvrt milionu více obyvatel.

I přesto si ale zachovává svou atmosféru a návštěvníky na první pohled zaujme moderní architekturou. Za tou lidé často vyrazí na sídliště Weissenhof. Tato dělnická kolonie vybudovaná v roce 1927 vznikla na základě mezinárodní architektonické soutěže a měla být přehlídkou moderních způsobů stavitelství.

Do čela tohoto projektu byl postaven Ludwig Mies van der Rohe, kterého Brňané znají jako architekta vily Tugendhat. Dva avantgardní domy architekta Le Corbusiera jsou navíc na seznamu světového dědictví UNESCO. Jejich prohlídky včetně průvodce začínají na pěti eurech.

Jak se vyrábí Porsche?

Zajímavou architekturu nabízí také muzeum Porsche, ačkoliv většina návštěvníků sem míří spíše za osmdesátkou vystavených vozů, které dokládají nejen historický vývoj značky,

ale také úspěchy na poli závodním. Kromě prohlídky samotného muzea, která vyjde na osm eur, je v nabídce také exkurze do továrny. Tu je ale nutné rezervovat předem.

Milovníci rychlých kol jistě nevynechají ani návštěvu další automobilky – Mercedes-Benz. Za cenu 10 eur vystoupáte futuristickým výtahem do výšky 34 metrů, odkud se vydáte na pouť začínající v roce 1886 až do současnosti. Můžete dokonce usednout za volant popelářského vozu nebo prozkoumat konstrukci závodní formule. V muzeu se často konají i doprovodné akce, jako například brunch (pozdní snídaně ve velkém stylu) či open-air promítání filmů.

Co by kamenem dohodil navíc stojí Mercedes-Benz Arena, domácí stadion fotbalového týmu VfB Stuttgart. Nestihnete-li zápas, neváhejte si za 11 eur zaplatit prohlídku jednoho z nejmodernějších stadionů světa.

Partnerství jako most mezi Východem a Západem

Na všechny tyto budovy se můžete podívat i z výšky. Místní televizní věž je první svého druhu na světě, postavená v roce 1956. Z 217 metrů navíc uvidíte okolní vinice, kterými je město proslaveno. Vstupné na vyhlídku je devět eur.

A kdoví, možná sem přijedete šalinou pojmenovanou Brünn k příležitosti 30. výročí partnerství měst Stuttgartu a Brna. Partnerská smlouva byla podepsána uprostřed sametové revoluce 4. prosince 1989 a stala se tak symbolem spojení Západu a Východu.

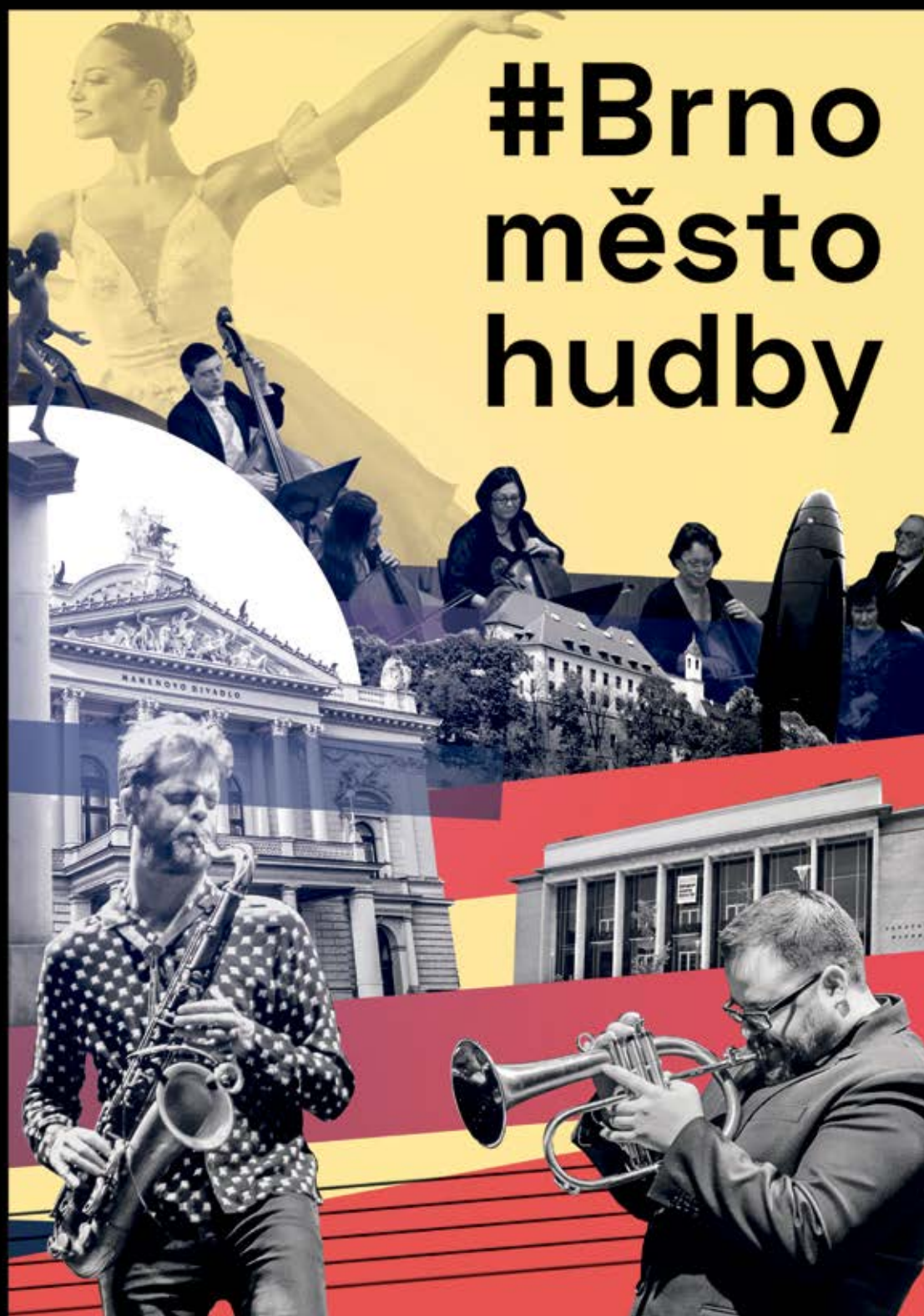
Dnes spolupráce měst probíhá na několika úrovních. Výměnné pobyty fungují mezi Gymnáziem Matyáše Lercha a Gymnasium Königin-Katharina-Stift nebo základními školami Antonínská a Husova se školou Anne Frank Realschule. Studenti Střední průmyslové školy chemické v Brně zase mohou vystudovat na Institutu Dr. Flada. Dochází také k literárním výměnám či spolupráci s Moravským zemským muzeem. Stuttgartská delegace se navíc v červnu zúčastnila festivalu Meeting Brno při příležitosti Pouti smíření.

Více turistických tipů najdete na webu www.stuttgart-tourist.de/en.

Kateřina Gardoňová | foto: Kateřina Gardoňová

BRNO MĚSTO HUDBY UNESCO PŘINÁŠÍ NOVÉHO HUDEBNÍHO PRŮVODCE

klasická
hudba
opera
opereta
jazz
folklór
folk
rock, pop
underground
elektronika

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

POZNEJTE
HUDEBNÍ
BRNO

K dostání zdarma v Informačních centrech TIC a na Vašich oblíbených hudebních akcích.

Aplikace zachraňuje životy a předává varovná hlášení už i v Brně

Záchranka je oficiální mobilní aplikací pro kontaktování zdravotnické záchranné služby v České republice. Je napojená na horskou i vodní záchrannou službu. Lidé v Brně přes ni mohou nově přijímat i varovná hlášení, pokud se ve městě stane něco, co může ovlivnit jejich zdraví. Aplikaci, která zachraňuje životy, vytvořil se svým týmem Brňan Filip Maleňák.

Jak Záchranka funguje?

Po stažení aplikace se do ní člověk zaregistruje. Doporučujeme vyplnit i profil, kde může zadat údaje o svém zdravotním stavu nebo kontakty na osoby blízké. Když se dostane do tísně, stačí v aplikaci stisknout nouzové tlačítko a držet ho tři vteřiny. Potom se odešle zpráva, která obsahuje informace, kde je, kdo je a údaje z profilu. Na ZZS tak přijde trojice informací, které musí člověk při telefonickém hovoru standardně předávat dispečerovi. Navíc aplikace vždy vytvoří i linku 155. Nouzová zpráva obsahující důležitá data tak zrychluje a zefektivňuje hovor s dispečerem záchranné služby.

Aplikace ale neslouží jen k přivolání pomoci. Co všechno už umí?

Obsahuje nejširší veřejnou databázi defibrilátorů v České republice – více než 1 600, dále největší databázi pohotovostí, možnost přivolat si pomoc v zahraničí i systém varování. V něm je zatím zapojená Plzeň, Praha a nyní nově i Brno.

K čemu slouží varovná hlášení?

Pokud se stane něco, co může ohrozit velkou část obyvatel, například povodňová situace, únik nebezpečných látek do ovzduší apod., objeví se hlášení ve vaší aplikaci. Ukázalo se, že sirény někdy neslyšíme, ani zprávy z médií se nedostanou ke všem dost rychle. Aby se tak informace o potenciálním ohrožení dostala k co největšímu počtu lidí, propojili jsme varovná hlášení s aplikací.

Kdo varovná hlášení vysílá?

Magistrát ve spolupráci s hasiči mají platformu, do které zadávají, co se stalo, a odkaz na krizový portál města či kraje. Pak si vybere, jestli chce informaci poslat pouze do Záchranky, nebo i do mobilního rozhlasu, který využívá i řada brněnských městských částí. Určitě se patří poděkovat za skvělou spolupráci odboru bezpečnosti Brna a jihomoravským hasičům.

Kdo aplikaci využije?

Kdokoli s chytrým telefonem. Každý se může dostat do situace, kdy je ohroženo zdraví nebo život. Je to ekvivalent standardního volání na linku 155, ale významně automatizuje procesy, které by dispečer musel manuálně dělat, a zrychluje tak příjezd posádky.

Co když někdo nemá chytrý telefon?

Chtěli bychom vytvořit chytré tlačítko, které dokáže kontaktovat záchrannou službu. Mělo by umět i další věci, které dnes zvládá aplikace – kontaktovat horskou nebo vodní záchrannou službu, sdílet kontakty na osoby blízké apod. Tlačítko by mělo zvládnout uvedené věci bez mobilního telefonu. Starší generace si často kupují tlačítkové telefony, které mají základní přístup na internet. Do nich si nestáhnou aplikaci, ale dává nám smysl spojit se s jejich výrobci. Řada těchto telefonů je už nyní vybavená nějakou formou nouzového tlačítka. Bylo by skvělé, kdyby bylo přímo napojené na záchrannou službu.

Záchranka pomohla při nehodě rodiny, která sjížděla v Jeseníkách kopec na koloběžkách. Zpráva se automaticky dostala k ZZS i horské službě, takže zásah byl velmi rychlý.

Filip Maleňák

Vystudoval Vysoké učení technické v Brně. V bakalářské práci navrhl aplikaci, která by zjednodušila přivolání zdravotnické záchranné služby. Veřejnost poprvé Záchranku začala používat v roce 2016, od té doby se aplikace posunula kupředu. Dnes si díky ní přivolají pomoc i nevidomí a neslyšící a obsahuje databázi pohotovostí i defibrilátorů. Maleňák spolu se svým týmem vytvářel i další mobilní aplikace určené pro tísňovou komunikaci.

Záchranka funguje i pro přivolání pomoci někomu jinému, než je tvůrce profilu v telefonu. Asi 50 % využití aplikace je pro jinou osobu. Dispečer se vždy zeptá, jestli je volající zároveň pacientem. Pokud ne, přeneše se informace o tom, kde a co se stalo, ale ne údaje ze zdravotního profilu. Tvůrci aplikace chtějí rozšířit její využití i v dalších zemích. Už nyní funguje v Rakousku a ve slovenských horách, zanedlouho i v Maďarsku. „V hledáčku máme třeba Chorvatsko, kam Češi rádi jezdí, Rumunsko, Bulharsko, Albánii a další země. Rádi bychom aplikaci rozšířili i do západních evropských zemí,“ nastiňuje Maleňák budoucí plány. Záchranku má dnes staženou přes milion uživatelů. Za den z ní volá asi 50 lidí. Celkově zprostředkovala už přes 40 tisíc volání na linku 155, nejvíce bylo od lidí ve věku 40–50 let. Více informací o aplikaci a odpovědi na nejčastější otázky najdete na webu www.zachrankaapp.cz. Je možné si ji odtud i zdarma stáhnout.

Vytváříte i jiné aplikace?

Nejen já, ale celý náš tým. Zkušenosti z práce na Záchrance se snažíme rozšiřovat. Když někdo přijde a chce vyvinout aplikaci, nápad nám dává smysl a je to v oboru, ve kterém jsme dobří, tedy nástroje pro tísňovou komunikaci nebo na ni návazné, tak se tomu věnujeme. Šlo například o aplikaci Jablotron S.O.S., která umožňuje kontrolovat, když dítě opustí určitou vymezenou oblast, připomínat užívání léků, ale také „živáky“, což je pravidelné hlášení pracovníků na vysokém napětí, že jsou v pořádku. Dále je to aplikace V bezpečí, kterou podporuje Jiho-moravský kraj a kterou bychom rádi do budoucna propojili s policií či strážníky. Stisknutím tlačítka nebo zatřesením telefonu aplikace pošle SMS zprávu vašim blízkým s informací, kde se nacházíte a že potřebujete pomoc. Současně začne houkat, takže dokáže odradit i případné útočníky.

Jsou v zahraničí nějaké podobné produkty jako Záchranka?

Jsou, ale méně komplexní a často fungují pouze omezeně. Například v Itálii existuje aplikace, která funguje jen v některých regionech na severu země. My chceme univerzální platformu, která bude v češtině fungovat, i když pojedete do ciziny, bez nutnosti instalace místních aplikací. Tam, kde nic takového není, chceme vytvořit lokální aplikaci na základě našeho know-how a se znalostí místního prostředí a integrovat do ní naši českou Záchranku, aby si Češi nemuseli stahovat zahraniční. V zemích, kde podobnou aplikaci mají, se snažíme propojit ji s tou českou.

Víte, v jakých případech Záchranka pomohla?

Jedno z prvních volání při nedávné nehodě cisterny na dálnici D1 šlo právě přes Záchranku. Během letních prázdnin Záchranka pomohla při nehodě rodiny, která sjížděla v Jeseníkách kopec na koloběžkách. Tím, že se zpráva automaticky dostala k ZZS i horské službě, byl zásah velmi rychlý a navigace vrtulníku přesná. Pomohla i skupině českých skialpinistů nebo v létě nevidomé dívce v Rakousku. Záchranka je totiž uzpůsobená i pro neslyšící a nevidomé. Příběhů, které si vybavuji, je opravdu hodně. ■

Anna Dudková | foto: Zdeněk Kolařík

Nový kostel na Lesné nad okolím neční, pokorně ho oživuje

Nad Čertovou roklí na Lesné vyrostl soudobý katolický kostel. Okolní paneláky sice nepřevyšuje, ale poutá pozornost minimalistickou kompozicí s kruhovým půdorysem a samostatně stojící věží.

V roce 2004 zahájilo nad konečnou tramvaje v Čertově roklí činnost duchovní centrum jako prozatímní objekt pro konání bohoslužeb a předzvěst budoucího svatostánku.

Když se farnosti podařilo výhradně z darů věřících a sympatizantů nashromáždit dostatek finančních prostředků, mohla být v polovině září 2017 započata stavba kostela.

Architekt Marek Štěpán pro něj zvolil jednoduchý tvar kruhu, vnitřní prostor dotváří světlo proudící z duhového okna, které obepíná vršek stavby. Odděleně stojící trojúhelná věž měří 31 metrů.

Z jejího vrcholu se zvonkohrou se návštěvníkům s kondicí naskytne i výhled na Brno. Zdobí ji také nápis ve tvaru kříže sestávající z řeckých slov *fos – zoé* napsaných řeckou abecedou. „Ta slova znamenají světlo a život, tedy základní křesťanské pojmy. Nápis byl nalezen na křížku z Velké Moravy a my se jím chceme přihlásit k více než tisícileté tradici křesťanské víry v naší zemi,“ uvedl otec Pavel Hověz z místní farnosti.

Se symboly si hraje i výtvarník Petr Kvíčala, který na fasádě kostela znázornil atributy běžného života, mimo jiné půllitr piva, kterému holdovala patronka kostela blahoslavená Marie Restituta.

Kostel pro 450 věřících, který je stavebně dokončen, ale na jehož vnitřní vybavení je třeba dále shánět peníze, bude pořízen 1. května 2020, v den narozenin své patronky. ■

Markéta Žáková | foto: Markéta Žáková

Po cestě z náměstí Míru ke hvězdárně nově svítí čtyři biodynamická svítidla. V průběhu noci mění intenzitu svitu i jeho zabarvení, jsou tak šetrnější k očím.

Originální pohled na události roku 1989 nabízí nová knížka z produkce TIC Brno s názvem Jak to ruplo. Je určena především dětem a mladším ročníkům.

Divadelní společnost StageArtCZ a Masarykův onkologický ústav pořádají 9. ledna 2020 benefici u Bolka k 85. výročí založení ústavu. ale kapacita je omezená.

Pořídte si vánoční stromek z brněnských lesů

Smrky, borovice, jedličky, stromky řezané i v květináči – vše nabízí před Vánoci městská společnost Lesy města Brna.

Stromky se prodávají od 2. do 20. prosince na několika místech, nejdelší otevírací hodiny má lesní správa v Bystrci a lesní školka Pod Babím lomem. Právě na Babím lomu budou lidé v dubnu jedličky z květináčů sázet do přírody. Více informací včetně kompletního ceníku najdete na webových stránkách www.lesymb.cz. ■

(ral)

Bezplatné a anonymní. V Bohunicích otevřeli testovací HIV centrum

Testovací centrum na virus HIV funguje od listopadu ve Fakultní nemocnici Brno v Bohunicích. Je možné zde požádat také o testy na syfilis a žloutenku typu B a C. Veškerá vyšetření v centru jsou anonymní a bezplatná. „Jsem rád, že otevíráme HIV checkpoint ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Brno. Je tím zajištěna návaznost na lékařskou péči přímo v místě testování,“ uvedl ředitel Domu světla České společnosti AIDS Jiří Pavlát. Cílem je i poradenství, pomoc lidem, podpora rodin a prevence. Checkpoint je otevřený vždy ve čtvrtek od 15 do 18 hodin. ■

(mesz)

Cena tepla v Brně se od 1. ledna 2020 zvýší o 4,5 procenta. Domácnosti připojené na centrální zásobování teplem však budou platit stejně jako dopsud. Na dodávky tepla a teplé vody se totiž začne vztahovat zvýhodněná daňová sazba.

Hvězdárna
a planetárium
Brno

UMA
VISION

Program a vstupenky

www.hvezdarna.cz

PŘÍBĚH
NEKONEČNÝCH
POUTNÍKŮ:

VOYAGER 3D

světová premiéra v brněnském digitáriu

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

Hra zaujme malé i velké hráče. Nabízí kombinaci náhody s taktikou. Dopravní podnik vydává i kalendář znázorňující dopravu v pohybu.

Vychází kalendář a hra s tématem brněnské MHD

Vydáním nové deskové hry Brno Šalinou vrcholí oslavy 150 let MHD v Brně. Zajímavá grafika zavede hráče na trasy zdejší MHD, po nichž se budou muset co nejrychleji dopravit na určené místo. Plynulost cesty mohou ovlivnit výluky, zpoždění, expresní linky, posilové vozy, kapsaři, maminky s kočárky i zapomenutá taška. Lidé si hru mohou koupit v e-shopu i v informační kanceláři na Novobranské. Tamtéž je k dispozici také nový kalendář z dílny grafika Rostislava Košťála.

(and) | foto: Zdeněk Kolařík

Opravená Riviéra vyhrála architektonickou cenu

Architektonickou cenou IOC IAKS Award 2019, kterou uděluje Mezinárodní asociace sportovních a volnočasových zařízení a Mezinárodní olympijský výbor, se chlubí brněnský „Rivec“. Ocenění sdružuje nejnovativnější, nejkreativnější a nejfunkčnější zařízení z celého světa; koupaliště porazilo dalších 98 projektů.

(gak)

Poliklinika na Halasově náměstí prošla rekonstrukcí

Téměř dva roky trvající 1. etapa rekonstrukce polikliniky na Halasově náměstí na Lesné je již u konce. V jejím rámci byl například opraven střešní plášť, vybudován nový bezbariérový vstup, kompletně se vyměnily základní technické instalace a nemocnice byla také zateplena.

Celkové náklady za opravy přesáhly 160 milionů korun, na financování se podílela také městská část. Stavbu realizovala společnost IMOS Brno. Nemocnice byla otevřena v 70. letech minulého století a od svého vybudování neprošla významnějšími stavebními úpravami. Lidé sem docházejí za zhruba 40 lékaři 15 různých specializací.

(mad)

Darovat krev můžete nově i u sv. Anny. Zatím jen v pondělí

Na sto padesát dárců krve si našlo během prvního měsíce fungování cestu do nového odběrového centra ve Fakultní nemocnici u sv. Anny. K dobrovolným dárcům se může přidat každý mezi 18 a 65 lety s odpovídajícím zdravotním stavem.

V polovině října otevřela Fakultní nemocnice u sv. Anny v rámci své krevní banky odběrové centrum pro dárce krve.

„Hovoříme sice o novém odběrovém místě, historicky se však jedná spíše o návrat ke kořenům. Vůbec první transfúzní oddělení v Brně totiž vzniklo v roce 1949 právě v naší nemocnici. Pracoviště bylo tehdy špičkově vybaveno, jediné ve střední a východní Evropě vlastnilo americký aparát STRUMIA na výrobu lyofilizované plazmy a destilační přístroj na výrobu apyrogenní vody (deionizované vody zbavené virů a bakterií), což byl dar amerických krajanů,“ zapátrala v historii tisková mluvčí FNUSA Dana Lipovská.

Prozatím mohou dárce chodit v pondělí, v další dny pouze v rámci projektu „100 litrů krve s MUNI“. Provozní kalendář je dostupný na stránkách www.fnusa.cz, objednat se lidé mohou online nebo telefonicky na čísle 543 182 190.

Druhé odběrové centrum ve Fakultní nemocnici Brno nadále funguje. Darovat krev mohou lidé od 18 do 65 let (prvodárce musí být mladší 60 let) vážící alespoň 50 kg, kteří nejsou právě nemocní, zranění, neprodělali v minulosti žloutenku nebo malárii a nepořídili si v posledním půl roce tetování nebo piercing; kompletní podmínky jsou uvedeny na webu odběrových center. O tom, zda budete moci darovat krev, vždy rozhodne přítomný lékař.

Radka Loukotová

MACEO PARKER & live band

**Přijďte si užít žijící
jazzovou legendu.**

7.4.2020

od 19:00

**Zoner BobyHall
Brno**

Americký jazz-funkový hudebník a saxofonista, považovaný za jednoho z nejlepších na světě, se po více než dvou letech vrací do Brna. Jeho koncerty jsou pověstné neuvěřitelnou energií a výdrží.

Předprodej INDIES a WWW.ALLINCONCERTS.CZ

Světlé místo s lepší orientací. Taková bude Zvonařka v novém

Ostuda. Tak hodnotí mnozí Brňané autobusové nádraží Zvonařka, které denně navštíví okolo 20 tisíc cestujících. Ti se nyní dočkají změny. Koncem listopadu začala roční rekonstrukce Zvonařky za sto milionů korun v režii architektů ze studia Chybík+Křištof.

(mesz)

Den otevřených dveří představí práci ombudsmanky Šabatové

Přesně 20 let uplynulo od založení Kanceláře veřejného ochránce práv v Údolní ulici. Při této příležitosti otevře své dveře veřejnosti. V pondělí 9. prosince mezi 11. a 16. hodinou můžete navštívit pracovnu ombudsmanky Anny Šabatové a desítky zaměstnanců vám ukážou, co je jejich pracovní náplní nebo s čím vám mohou pomoci.

„Den otevřených dveří nabídne dvě organizované exkurze po budově, přednášky i diskuse a zajímavé aktivity, které si připravily jednotlivé odbory kanceláře. V rámci nich zjistíte, jak to vypadá v psychiatrické léčebně či ve vězení, budete mít možnost ochutnat, jaká je mixovaná strava v domovech důchodců, nebo si vyzkoušíte kolo pro osoby s postižením nohou,“ uvedla tisková mluvčí Iva Hrazdílková. Akce bude tlumočena do znakového jazyka. Více informací najdete na facebookové stránce Ombudsman.

(gak) | foto: archiv KVOP

Zoo připravuje novinky pro nejvyšší savce a největší šelmy

Příští rok se návštěvníci dočkají medvěda a lepší vyhlídky na žirafy.

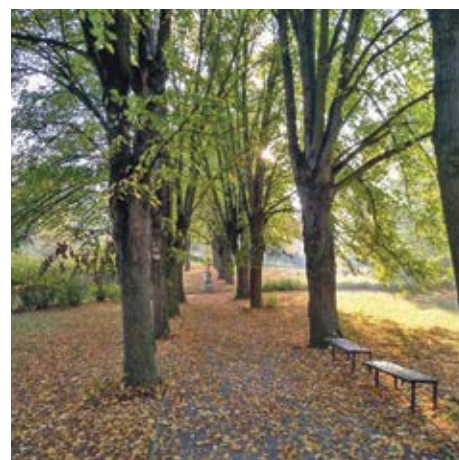
Aby se žirafám v brněnské zoo dařilo ještě lépe, budou mít nově zvětšené a vytápěné stáje. Lidé se pokochají pohledem na zvířata z vyhlídky i v zimě. Další novinkou, naplánovanou na konec příštího roku, je příchod ledního medvěda. Ten bude dělat společnost osamělé medvědice Coře. Než samec v Brně najde nový domov, musí zoo zvětšit výběh a bazén pro lední medvědy. Zdejší zahrada je světově proslulá jejich úspěšným chovem. Na oba projekty město vyčlenilo celkem 12 milionů korun.

(mesz)

Kancelář architekta města Brna vydala publikaci Principy tvorby veřejných prostranství. Představuje zásady, podle kterých je možné vytvářet atraktivní, příjemné a bezpečné ulice, náměstí či parky, a obsahuje řadu příkladů z Brna. Zájemci si ji mohou zdarma stáhnout na webu kambrno.cz/principy.

(zug) | foto: KAM

O titul Alej roku soutěží i lípy z Brna. Hlasovat může každý

Až do 7. ledna 2020 mohou lidé hlasovat o aleji roku. V Jihomoravském kraji soutěží 11 alejí a stromořadí. V boji o vítězství má své zástupce i Brno. Lidé mohou hlasovat pro lipovou alej na zrušeném hřbitově v Bystřici (na snímku) nebo alej tvořenou stejnými stromy u hradu Veveří. Soutěž je dostupná na webu www.alejroku.cz. Po ukončení hlasování se v lednu vyhlásí nejoblíbenější aleje a stromořadí v celé republice i v jednotlivých krajích. Letos je ve hře rekordních 96 zelených soutěživých.

(and) | foto: Ladislav Doležel

Cena vody se v lednu zvýší. Od května ale zase klesne

Brněnské vodárny a kanalizace mění od 1. ledna 2020 tarify pro vodné a stočné. Brňané v prvních čtyřech měsících příštího roku zaplatí za „kubík“ vody 84,30 Kč včetně 15% DPH. Cena za výrobu a dodávku jednoho litru pitné vody včetně následného odkanalizování a vyčištění tak činí zhruba osm haléřů. Při spotřebě 107 litrů na osobu a den je měsíční výdaj za vodné a stočné jednoho obyvatele asi 270 korun, při cenové úrovni letošního roku jde o navýšení o 15 korun za měsíc.

Od května se snižuje sazba DPH z 15 na 10 procent, cena tak klesne na 80,63 Kč/m³. Tarify vodného a stočného ale stále budou pod celorepublikovým průměrem, který činí 90 Kč/m³.

(zug)

ČIPOVÉ HODINKY

pro sportování v Brně

„Ideální vánoční dárek“

www.sportujemevbrne.cz

PF 2020

TEPLÁRNY BRNO

Momenty, které zahřejí u srdce, přejí Teplárny Brno.

Brněnské komunikace

Šťastný a úspěšný rok 2020 na Vašich cestách.

BRNĚNSKÉ VODÁRNY A KANALIZACE, a.s.

S novým rokem přicházejí nová přání.

Přejeme Vám, aby je budoucnost všechna splnila.

brno.avion.cz

Hravé a voňavé

- Balicí služba ZDARMA
- Vánoční punč pro všechny
- Betlém v životní velikosti
- Řemeslné dílny

TESCO | IKEA | avion SHOPPING PARK

Špitálka: laboratoř pro chytré město. Jak vypadá čtvrť budoucnosti?

Šest evropských měst se domluvilo, že přijdou na to, jak se dají stavět metropole, které spotřebují méně energie, vyprodukují méně emisí, je v nich méně hluku a celkově se v nich příjemněji a ohleduplněji žije. Brno patří mezi ně a nové přístupy k bydlení, dopravě nebo odpadovému hospodářství otestuje v připravované nové čtvrti Špitálka.

„Tys volně vydechl, kouř však jak hustý vlas valí ze všech komínů, valil se zádumčivě, podoban truchlivé pohřební vraně hřívě splétal se v kotouče a táhl nad Radlas.“
Ve své sbírce Melancholické procházky tak brněnský básník Ivan Blatný vystihl atmosféru průmyslové oblasti v Zábřovicích už před 80 lety. A dodnes se příliš nezměnila. Rozlehlé industriální objekty, železniční koleje, zašlé domy, Svitavský náhon, který se proplétá územím jako nit látkou, na jednom místě se vynoří a jinde zase mizí pod povrchem. V dohledné době by se ale část oblasti mohla proměnit, a to zcela v duchu nejmodernějších trendů.

„V současné době není tato část města v příliš dobré kondici. Je zde mnoho nevyužitých výrobních prostor, garáží i zanedbaných prostranství. Celá lokalita je těžko dostupná. Vzhledem k historickému kontextu i atraktivní poloze v rámci města je to stav, který máme v plánu změnit. Chceme vdechnout této části Brna znovu život,“ prohlásil náměstek brněnské primátorky Tomáš Koláčný (Piráti).

Plán na přestavbu Špitálky vzniká jako součást projektu RUGGEDISED, v němž se spojilo šest evropských měst – Rotterdam, Glasgow, Umeå, Gdaňsk, Parma a Brno.

Využít to nejlepší z industriální historie Brna

První etapa se zaměří na území společnosti Teplárny Brno, kde se nachází provoz Špitálka. V současné době se připravuje optimalizace tohoto provozu a západní část areálu poté zůstane nevyužita. Město má proto zájem tento pozemek použít pro budoucí výstavbu tzv. chytré čtvrti RE:Špitálka.

„Špitálka má velký potenciál využít to nejlepší z industriální historie Brna. Může zde vzniknout nové náměstí a centrum pro začínající mladé podnikatele, ateliéry, obchody, zajímavá restaurační zařízení i bydlení pro tři až čtyři tisíce obyvatel,“ myslí si radní pro oblast územního plánování Filip Chvátal z KDU-ČSL.

Cílem projektu je pomocí inovativních technologií a přístupů ověřit možnosti současného rozvoje města. Po jejich vyhodnocení je pak může město použít i na jiných územích. Na Špitálce tak v blízké budoucnosti vznikne moderní a živoucí čtvrť, která svým obyvatelům i návštěvníkům umožní pohodlně bydlet, využívat služeb, pracovat i trávit volné chvíle. Mělo by to být místo, kde se bude šetrně nakládat s přírodními zdroji, kde se v co největší možné míře využijí obnovitelné zdroje energie a kde se bude rozvíjet komunitní život.

Aplikace najde volné místo k parkování

V čem se bude nová čtvrť odlišovat od jiných? Specialisté z oddělení dat, analýz a evaluací brněnského magistrátu se zhruba rok věnovali důkladné analýze inovativních projektů a aktivit aplikovaných ve světě i v České republice. Zároveň oslovili brněnská vědecká a výzkumná pracoviště, aby zpracovala počáteční analýzu smart projektů vhodných pro tento záměr.

Počáteční návrh se bude na základě dalších diskusí s odborníky, veřejností i relevantními partnery upravovat. Jak bude podoba budoucí čtvrti získávat na obrysech, budou se měnit a zpřesňovat také konkrétní opatření. „Budoucí výstavba musí být co nejefektivnější, aby kladla co nejmenší nároky

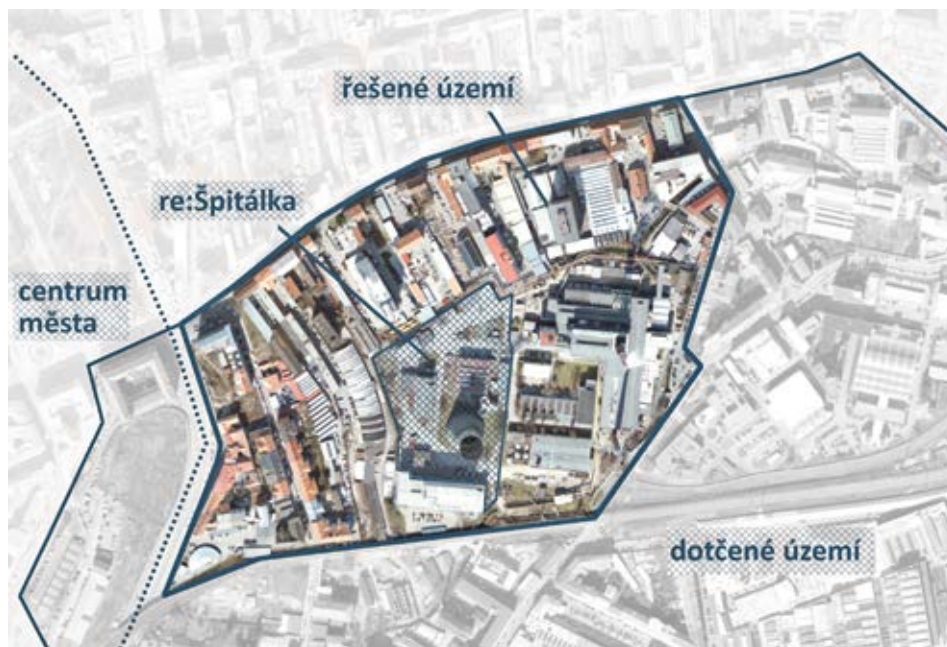
na využívání zdrojů energie. To zároveň zmenšuje negativní vliv na životní prostředí. Opatření mají za úkol snižovat spotřebu energií na vytápění, chlazení či větrání budov a na přípravu teplé vody,“ popsal jednu z oblastí Lukáš Grůza z oddělení dat, analýz a evaluací.

Kromě využívání energie se řeší také doprava. Uvažuje se například o zavedení inteligentního systému parkování. Aplikace uživatelům nabídne možnosti parkování v oblasti, místo jim zarezervuje a za parkování půjde i přímo zaplatit. Obsazenost míst budou v reálném čase sledovat kamery. Parkování pro obyvatele bude situováno do podzemních pater obytných domů. Veřejná prostranství tak bude možné využít pro smysluplnější účely, třeba pro zeleň či komunitní prostory.

Podle záměru města bude mít příroda na Špitálce nezastupitelné místo. Veřejný prostor by měl patřit především lidem a vybízet k tomu, aby zde trávili podstatnou část svého volného času. Jde o to, aby se čtvrť nestala jen místem, kde se lidé přesouvají pouze mezi prací, domovem či obchody.

Právě komunitní život by měl být jednou z největších předností lokality. Podporovány budou různé možnosti sdílení věcí či služeb, např. komunitní zahrada, sdílená dílna nebo půjčovna věcí. Uplatnění tu najdou i různé formy kolektivního bydlení, například cohousing, kdy každá domácnost má svou vlastní, plně zařízenou a soběstačnou bytovou jednotku, která je rozšířena o společenské prostory uvnitř i venku, jež sdílí stejnou měrou všichni obyvatelé.

Na Špitálce vznikne moderní čtvrť, která svým obyvatelům i návštěvníkům umožní pohodlně bydlet, využívat služeb, pracovat i trávit volné chvíle.

Bližší informace ohledně revitalizace lokality Špitálka najdete na nově spuštěných webových stránkách respitalka.brno.cz. Dozvíte se více o plánovaném harmonogramu projektu, v čem by se tato budoucí čtvrť měla odlišovat od současné běžné výstavby a také zde můžete navrhnout vlastní inovativní nápady.

U veřejných staveb by měl fungovat inteligentní systém řízení, který dokáže v závislosti na počtu lidí v místnosti, množství slunečního záření nebo venkovní teplotě nastavit optimální regulaci vnitřního klimatu v budovách.

Pozornost se nyní čím dál víc zaměřuje také na odpady. RE:Špitálka chce podporovat všechny hlavní evropské trendy v hospodaření s odpadem, tedy snižování produkce odpadů, jejich udržitelné zpracování a efektivní sběr a výrobu druhotných surovin.

Na rizika ale upozorňuje zastupitel za SPD Ivan Fencl: „Mezi možnými technologiemi se například objevuje vakuový systém sběru odpadků s podzemním vedením. Asi bude poměrně obtížné prokázat výhodnost tohoto záměru v rámci cost/benefit analýzy a vykázat energetické úspory, o třídění odpadků touto technologií ani nemluvě. Je proto potřeba k celé koncepci chytrého města přistupovat velmi obezřetně a s nadhledem, aby výsledkem pro Brno nebyla nakonec jen jakási Potěmkinova vesnice.“

Přestavbu Špitálky však podle něj opoziční SPD vítá. „Čtvrť by mohla sloužit jako vzor pro další výstavbu, to ovšem za předpokladu, že se finanční prostředky vynaložené nad rámec běžného projektu bez smart technologií vyplatí a vrátí např. v podobě nižších provozních nákladů na služby, které svým obyvatelům zajišťuje město Brno,“ myslí si Fencl.

Také hnutí ANO 2011 s revitalizací Špitálky souhlasí. „Je to skvělý projekt. Jeden z těch, kde se snoubí moderní pojetí chytrého přístupu k rozvoji města s využitím průmyslových brownfieldů. Věřím, že my Brňané opět objevíme nové oblasti, lokality, do kterých jsme se vydávali spíš s obavami, a budeme hrdí na rozvoj nových technologií, které k Brnu patří,“ říká zastupitel Petr Vokřál.

Vítězové soutěže propojili parky s nábřežím

Do země se sice ještě nepoklo, ale přípravné práce už začaly. Nejprve Kancelář architektů města Brna zorganizovala mezinárodní ideovou soutěž.

„Soutěž byla velmi dobře připravená a splnila svůj cíl přinést řešení na proměnu nevyužívané části průmyslového areálu tepláren. Je to jeden z prvních kroků k oživení širšího území kolem ulic Špitálka, Křenová a Cejl a zároveň příklad toho, jak je možné využít další brownfieldy v centru města,“ prohlásila brněnská primátorka Markéta Vaňková (ODS).

Porota složená z českých i zahraničních odborníků vybrala jako vítěze návrh pražské architektonické kanceláře Aulík Fišer architekti od autorů Jana Aulíka, Petry Skalické a Miloše Linharta. Výsledky soutěže 20. března 2019 schválila Rada města Brna. „Návrh je ambiciózní, a přitom realistický. Autoři propojují okruh městských parků s nábřežím Svitavy. Parky tak tvoří základní osy, podél kterých je členěna výstavba. Zároveň tím vytváří řadu rozmanitých veřejných prostranství, ale také hustou síť stezek pro pěší a cyklisty. Citlivě pracují i s průmyslovými budovami, které bylo nutné ponechat z důvodu nenarušení provozu tepláren,“ shrnul ředitel Kanceláře architektů města Michal Sedláček.

„Teď pracujeme na celkové územní studii, která vychází z návrhů mezinárodní ideové soutěže. Za rok a půl už chceme mít hotoovou změnu územního plánu města a následně je možné stavět první ulice i domy,“ popisuje další vývoj radní Chvátal. Výstavba pilotní chytré čtvrti v Brně by mohla začít po roce 2023.

Zpracováno ve spolupráci s oddělením dat, analýz a evaluací MMB | Zuzana Gregorová

Na Špitálce přibudou i nové dopravní spojnice. Nejdůležitější bude městská třída, která má propojit sever a jih Brna novou trasou. Půjde o bulvár s prodejny v přízemí domů, uživatelsky přívětivý jak pro pěší, tak pro cyklisty. Sloužit bude zároveň i hromadné dopravě, lokalitu obslouží nová trolejbusová linka.

Foto na straně 20: KAM Brno, vizualizace na této straně: Aulík Fišer architekti

Opravy vodojemů: jak vypadají místa, kde bydlí voda

Více než 70 vodojemů a akumulačních nádrží aktuálně v Brně zajišťuje, aby byl ve vodovodní síti dostatečný přetlak, a vyrovnává rozdíly mezi přítokem a odběrem vody. Jejich celkový objem je 250 tisíc kubíků, to je pro představu jednasedmdesát lužáneckých bazénů. V případě přerušení zásobování pitnou vodou by vodojemy zvládly napájet celé Brno po tři dny. Vodu v některých z nich nyní vystřídali dělníci kvůli opravám.

Radka Loukotová

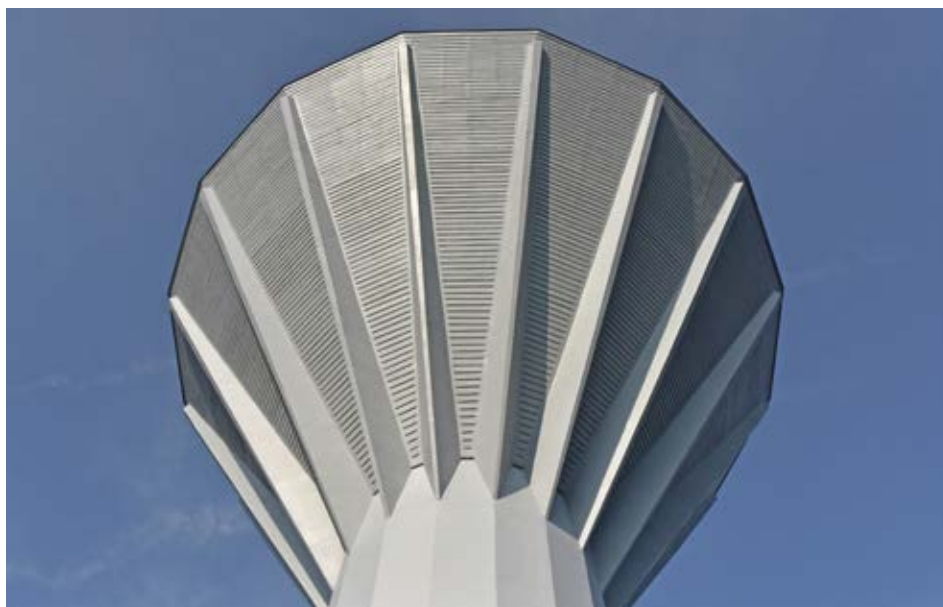
Podzemní chrám prý připomínají vodojemy na Žlutém kopci z přelomu 19. a 20. století, které sloužily do roku 1997. Město tu na podzim dokončilo nový technický vstup. Zatím jej využijí pracovníci provádějící čištění nebo technické kontroly. Do budoucna se ale plánuje prostor, který byl letos dokonce prohlášen památkou, plnohodnotně zpřístupnit veřejnosti. Foto: Marie Schmerková

O funkční vodojemy pečují Brněnské vodárny a kanalizace, které také provádějí potřebné opravy. Letos zahájily práce na vodojemu na Kraví hoře. V provozu je od roku 1932 a zásobuje Konečného náměstí a střed Brna. „Jde o cenné technické dílo, takže se snažíme co nejvíce respektovat původní tvary omítek a detailů,“ řekla za BVK Renata Hermanová. Foto: Zdeněk Kolařík

Jednu z dominant Brna představuje od roku 1973 kohoutovický vodojem. Dobovému úzu se vymyká: za socialismu na rozdíl od první republiky u vodojemů vítězila prostá funkčnost nad estetičností. Výtvarník Tomáš Černoušek však vodojem navrhl jako kalich naplněný životadárnou tekutinou. V říjnu skončily opravy jeho opláštění, do kterých vodárny investovaly 11 milionů korun. Foto: Zdeněk Kolařík

Muzeum? Měšťanský dům? Ne, i tato fotka zachycuje vodojem. Jde o Holé hory na Lesné, koncovou část I. březovského vodovodu. Obojí je jedním z posledních grandiózních projektů habsburské monarchie, vodojem funguje od roku 1913. Voda do něj z prameniště v Březové nad Svitavou teče zhruba 24 hodin. Sanace stavbu čeká v příštích letech, v závislosti na financích. Foto: archiv BVK

Historické centrum je pro lidi, a ne pro auta

Tomáš Koláčný
náměstek primátorky, Piráti

Pěší zónu v historickém centru považuji za nejdůležitější prostor, který má vliv na vnímání kvality života ve městě.

Velmi mě proto znepokojil nedávný nárůst provozu, kvůli kterému Masarykova občas připomínala více dálnici než místo pro lidi. Řadu podnětů k řešení stavu dopravy v centru jsem dostal i od veřejnosti.

Celou tuhle situaci bohužel způsobilo úspěšné spuštění rezidentního parkování, které si hnutí ANO před rokem protlačilo bez toho, aby mělo s policií dotažený kamerový systém k rozpoznávání SPZ na hlídání oprávnění k vjezdu, který jsem kritizoval.

Kamerový systém dodnes neumí řidičům bez oprávnění udělovat pokuty a opravit se ho podaří nejdřív na jaře. Požádal jsem proto primátorku, aby jako velitelka městské policie umístila na vjezdech do historického centra strážníky, kteří budou kontrolovat, jestli mají řidiči oprávnění. Bez něj do centra nikoho nepustí.

Dále jsem žádal o přísnější přístup k těm, kteří pěší zónu používají jako parkoviště, na základě čehož strážníci začali rozdávat botičky. Za rychlou reakci městské policie děkuji. Od Nového roku dále začne platit dopravní rozdělení historického centra na menší části, díky čemuž ani řidiči s právem vjezdu nebudou mít možnost využívat Masarykovu jako dopravní zkratku. Revizí prochází také všechna oprávnění k vjezdu, kterých jsou vydány tisíce.

Živé a bezpečné centrum nám řada měst může závidět, a je proto důležité si jej chránit.

Za přáteli ve Stuttgartu. Poznámka k projevu o „smíření“

Ivan Fencel
zastupitel, SPD

Brno má navázanou spolupráci s mnoha partnerskými městy v Evropě.

Na jaře naše město hostilo přátele ze Stuttgartu v rámci 30. výročí podpisu partnerské dohody. Brněnská delegace zamířila do Stuttgartu v říjnu. Vedla ji primátorka Markéta Vaňková a účastnili se zástupci ODS, České pirátské strany, KDU-ČSL, ČSSD a SPD. Hnutí ANO svého zastupitele do Stuttgartu nevyšlalo, i když loni bývalý primátor Petr Vokřál (ANO) obdržel od Německa Velký kříž za zásluhy za svou mimořádnou vůli k česko-německému smíření.

Zlatým hřebem programu byly zápis paní primátorky ve Zlaté knize města Stuttgartu a zdravice přednesené oběma primátory v aule tamější radnice. Projev Markéty Vaňkové byl krátký a nesl se ve vizi budoucí spolupráce a výměny zkušeností mezi oběma městy.

Primátor města Stuttgartu Kühn (Zelení) pojal svůj projev jinak. Vyzdvihl jakési „agresivní“ pojetí usmířování mezi Čechy a Němci v kontextu 2. světové války. Asi se vracel k procesu zřejmě nekonečného „smířování“ v uplynulém období, kdy Brno vedl Petr Vokřál. Z jeho projevu bylo zřejmé, že jeho pojetí „smíření“ se orientuje pouze až na dobu po ukončení 2. světové války, kterou v Evropě rozpoutalo Německo. Jeho projev některé účastníky brněnské delegace nemile překvapil. Je ale zřejmé, že byl – diplomaticky řečeno – poněkud nevyvážený a reflektoval jen německý pohled na události po 2. světové válce. Vůči takto chápanému „smířování“ je potřeba se ohradit. Proto jsem si celé znění projevu primátora Kühna vyžádal. Stuttgartská radnice ho zatím do Brna nezaslala.

Rok „koalice změny“ – a spousta otázek

Petr Vokřál
zastupitel, ANO 2011

Dvanáct měsíců práce nového vedení města Brna. Musím konstatovat, že tým Markéty Vaňkové toho zatím moc nepředvedl.

Koalice vyhlášovala, že bude mít nápady, nové projekty. O žádném nevím. Jeden z prvních počínů byl vznik pracovní skupiny pro koordinaci dopravních staveb a funkce koordinátora. Po roce jsme tam, kde jsme byli, nepovedlo se. Ustrnul i náš projekt výstavby nového centrálního magistrátu. Co tedy vlastně dělá nově zřízená městská firma, když její hlavní činnost stojí? A napadají mne další otázky. Formát nové multifunkční haly, který představilo toto vedení města na konci října, je ambiciózní, ale po roce rozhodování jsou opět na začátku. Máme zájem participovat, stejně i kraj. Město si ale jede po své linii. Jak bude projekt financovat bez pomoci dalších partnerů? Jaký to bude mít dopad na rozpracované sportovní projekty – atletická hala, plavecký bazén za Lužánkami, aquapark, sportoviště v blízkosti Anthroposu? Má město časový plán financování staveb a pak provozů? A dál – co bude s úspěšným projektem Rapid Re-Housing? Nová pravidla, která radnice přijala, jsou proti fungujícímu modelu. Rezidentní parkování bylo zejména pro ODS před volbami největší problém Brna. Po roce se systém rozšiřuje a změny pravidel jsou jen kosmetické. Co mne ale zarazí, je fakt, že s rozšiřováním rezidentního parkování ubývají parkovací místa, ovšem tentokrát to původní kritici přechází mlčením. Bylo by skvělé, kdyby – když už nové vedení nevymyslí nic nového – dotáhli to, co jsme jim my nachystali. Když to zvládnou, Brno to určitě pocítí.

Děti do čtyř let a senioři 70+ bez poplatku za odpad

Oliver Pospíšil
náměstek primátorky, ČSSD

Jedním z cílů našeho volebního programu byla podpora rodin s dětmi a seniorů.

Proto jsme navrhovali, aby děti do čtyř let a senioři od sedmdesáti let byli zcela osvobozeni od poplatku za komunální odpad.

Právě tyto dvě skupiny byly podpořeny už v předchozí vyhlášce slevou 170 korun z ročního poplatku. Úlevu na poplatcích pro seniory se nám po volbách podařilo prosadit do koaliční smlouvy a programového prohlášení Rady města Brna.

Rozhodnutím zastupitelstva s platností od 1. ledna 2020 už nemusí rodiče za dítě mladší čtyř let a senioři od sedmdesáti let platit poplatek za komunální odpad vůbec. Pro ostatní poplatníky zůstala částka v původní výši 670 Kč.

Úleva na poplatcích možná pro někoho není velkou částkou, pro nás je však vyjádřením solidarity s rodinami, kde zpravidla kvůli péči o malé dítě je jen jeden z rodičů výdělečně činný. Je také vyjádřením podpory seniorům, kteří jsou odkázáni jen na své penze a svoje daňové povinnosti vůči společnosti si již dávno splnili.

Opatření se týká 66 940 brněnských seniorů a cca 14 000 dětí a je v souladu s dlouhodobou politikou města Brna, kdy např. senioři ve věku od 70 let mají MHD zdarma. Jsem rád, že i tato vymoženost je naším splněným volebním slibem z roku 2006.

Vyhlášku schválilo zastupitelstvo jednomyslně a mně nezbývá, než kolegyním a kolegům ze zastupitelstva, kteří pro vyhlášku hlasovali a myšlenku podpořili, poděkovat. ■

Návrh nového územního plánu města se blíží do finále

Filip Chvátal
radní pro územní plánování, KDU-ČSL

V současné době finišují práce na novém Územním plánu města Brna (ÚPmB).

Zpracovává ho Kancelář architekta města (KAM) ve spolupráci se mnou jako radním města Brna pro oblast územního plánování a rozvoje a Odborem územního plánování a rozvoje Magistrátu města Brna.

Na konci roku by mělo dojít k odevzdání návrhu územního plánu a následnému projednání s městskými částmi a dotčenými orgány státní správy. Laické i odborné veřejnosti bude návrh představen v 1. polovině roku 2020. Projednání bude předcházet informační kampaň města Brna v úzké spolupráci s KAM.

Finální verze nového ÚPmB by měla být hotová do podzimu roku 2022. Protože je to ještě relativně dlouhá doba, dokončujeme nyní vyřízení dlouho připravovaného a zmenšeného balíku změn č. 43 ve zrychleném režimu, jež umožní vyhovět žadatelům, kteří na změny čekají více než osm let. Vybrali jsme tedy podle jednoduchého klíče ty změny, které nejsou dotčeny Zásadami územního rozvoje Jihomoravského kraje a pro které se nemusí zpracovávat vyhodnocení vlivu na životní prostředí. Schválení těch bezproblémových předpokládáme do čtyř měsíců. Do projednání jsme ovšem zahrnuli i změny, u kterých se jejich konfliktnost mohla projevit při veřejném projednání. Celkem se jedná o 150 změn. Cílem je vyřízení nekonfliktních změn, které posunou rozvoj města o značný kus dopředu. U problematičtějších změn se rozhodneme, jak s nimi naložit podle připomínek, které obdržíme. Všechny informace k územnímu plánování se dozvíte také na nově zřízeném webu www.upmb.brno.cz. ■

I bez Ježíška mnohá přání měníme v realitu

Robert Kerndl
náměstek primátorky, ODS

Kdybych psal Ježíškovi, pak bych si letos přál kouzelné zařízení, s jehož pomocí by se vyřešilo všechno, co v Brně nefunguje.

Nebo alespoň něco, aby doprava na brněnských (krásně opravených) silnicích jela jako po másle... Utopie. Musíme se spolehnout sami na sebe. A myslím, že jsme „dárků“ nadělili Brňanům docela hodně.

Proti původním plánům se zkrátila uzavírka na Dornychu, což této přetížené části Brna velmi ulevilo. O tři měsíce dřív jsme otevřeli i pro auta most v Zábrdovicích.

Je mi jasné, že doprava stále drhne a kolon se nezbavíme ani příští léto. Námi zřízená koordináční skupina uzavírek a oprav se tak pořad bude stávat terčem představitelů minulého vedení města. Jenže právě oni by se měli chytit za nos, protože nebyť náročná práce členů skupiny, bylo by všechno mnohem horší a nic z toho, co jsem vyjmenoval, by nebylo.

Navíc valná část výsledků týmu koordinátora, jako jsou přesuny termínů a další změny v harmonogramech, vlastně ani není navenek vidět. Ale právě díky tomu je sice pořad složitá, ale mnohem snesitelnější průjezdnost města.

Věřím, že Brňané a Brňanky cítí, že se Brno hýbe, i když se na silnicích pořad někdy stojí. Máme povolení pro zahájení druhé etapy velkého městského okruhu, rýsuje se multifunkční hala, přibližuje se zahájení výstavby koncertního sálu...

To nejsou přání do nového roku, ale realita naší roční práce. Takže mi dovoluňte popřát vám „jen“ klidné a spokojené Vánoce. A doufám, že dvě dvacítky nadcházejícího roku věstí to nejlepší. ■

ART PARTNER PRESENTS

/UK/

SIAN EVANS

KOSHEEN

LIVE BAND

+ support DJs

BRNO 26.2.2020

ZONER BOBYHALL

více informací a vstupenky na www.artpartner.cz

VSTUPENKY TAKÉ V SÍTÍCH [ticketportal](http://ticketportal.cz) A Ticket-Online.cz

Získej inzerci za půlku:
limitovaná nabídka
prostoru v časopise
KAM v Brně 2020

Inzerát 1/1 strana
210 × 285 mm
cena: 36 000 Kč

Inzerát 1/2 strana
190 × 127 mm
cena: 18 000 Kč

Inzerát 1/4 strana
93 × 127 mm
cena: 9 000 Kč

Uvedené ceny jsou bez DPH 21 %.

50% sleva z uvedených
cen platí pro objednávky
do 31. 12. 2019

obchod@pocketmedia.cz | www.pocketmedia.cz | +420 604 239 957

SUPPORT: **30 SECONDS TO MARS** **RAIN DROPS** PERFORMED BY

LINKIN PARK

TRIBUTE SHOW

16.3. | 20:00 | **BRNO**

SONO Music Club

Informace a vstupenky na www.artpartner.cz

Vstupenky můžete také zakoupit:

Ticket-Online.cz [ticketportal](http://ticketportal.cz)

27.4. BRNO

Zoner BOBYHALL

THE ORCHESTRA **LORDS OF THE SOUND**

v programu **MUSIC IS COMING**

Více informací a vstúpenky na www.artpartner.cz

Vstúpenky:

Ticket-Online.cz [ticketportal](http://ticketportal.cz)

Co si myslí Brňané?

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně zřídila nové odběrové centrum pro dárce krve, proto nás zajímá, zda chodíte darovat krev. Proč ano, či ne? Dostali jste se už do situace, kdy jste sami potřebovali cizí krev?

Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

Petra Pelikánová
f

Tak darovat krev jsem ještě nebyla. Ale chtěla bych. Já dostala transfuzi po porodu, kdy jsem měla větší ztrátu krve. Pak jsem se rozhodla, že půjdu darovat, ale bohužel zdravotní problémy a pak další těhotenství mi to zatím nedovolily. Ale doufám, že brzy to snad konečně vyjde.

_calimae
@

Ne, protože nemůžu kvůli nedostatku červených krvinek, přestože bych chtěla.

Janka Fišerová
f

Mám strašný strach z jehel a špatné žíly, ale chodím pravidelně jednou ročně. Sama jsem zatím nikdy krev nepotřebovala.

Hana Urbánková
f

Kdysi jsem dávala, teď si šetřím svoji kostní dřeň.

Lukáš Středula
f

Chodím pravidelně už pár let díky iniciativě v bývalé práci. Každý by to měl zkusit alespoň jednou, i když se bojí. O žíly se nestarejte, sestřičky jsou šikovné a najdou.

Tomáš Vašek
t

Nedaroval, nepotřeboval. Mám A+ a ta zrovna není vzácná a je jí dostatek. Kdyby tomu bylo jinak, klidně bych šel.

hanusfl
@

Ano, protože mám díky tomu nárok na den placeného volna v práci, který mohu strávit s rodinou.

Lucie Mazalová
f

Jsem zdravá, takže to беру jako samozřejmost. Dříve plazmu, teď krev, už mám ruku rozpíchánou, ale na tom nezáleží. Dárcovství máme v rodině, vzory jsou zkrátka důležité. Krev jsem nepotřebovala, ale lidé kolem mě ano.

Hope
t

Krev jsem nikdy nepotřebovala. Darovala bych moc ráda, ale ze zdravotních důvodů nemohu. Dcera letos konečně dosáhla váhy 50kg, na jaře darovala poprvé a rozhodně ne naposledy. Má to smysl.

jazzfestbrno.cz

JAZZ FEST BRNO

**AVISHAI COHEN TRIO:
GENTLY DISTURBED**

25/4 – BOBY CENTRUM

**LIZZ WRIGHT
& FILHARMONIE BRNO**

3/5 – JANÁČKOVO DIVADLO

hlavní partneri: **ČESKÁ SPOŘITELNA**, **OHL ŽS**

generální mediální partner: **Česká televize**

SONO

Sono Music Club
Veveří 113
Brno

Daruj muziku k vánocům!

10—01 Millenium párty: nový večírek Sona	04—03 Dagmar Pecková zpívá písně Kurta Weilla
06—02 Mandrage	26—03 Aneta Langerová & Korben Dallas
07—02 Mandrage	07—04 Michal Prokop & Framus Five
11—02 Jiří Suchý & Jitka Molavcová & Orchestr	21—04 Iva Bittová & Dunaj

www.sonomusicclub.cz
informace: info@sono.cz

SONO music club

Čtete v Brně o Brně. Nejen o Vánocích!

V prodeji na infocentrech TIC BRNO.
www.darkyzbrna.cz

TIC BRNO ←

Brňan Thomas Graumann šíří poselství svého „otce“ sira Wintona

Sira Nicholase Wintona a brněnského rodáka Thomase Graumanna připomíná od listopadu netradiční pamětní deska v podobě mozaiky umístěná na rodném domě druhého z nich v Králově Poli. Thomas Graumann se před 80 lety stal jedním ze 669 židovských dětí, které sir Winton zachránil před nacisty.

Až do roku 1939 prožíval tehdy osmiletý Thomas Graumann spokojené dětství na zámku v Těšanech, kde jeho matka a otčím dělali správce a kam se s nimi a bratrem Tonym odstěhoval z Brna. Pak se začaly odehrávat nejen pro dítě nepochopitelné věci. Těšany a zámek obsadili němečtí vojáci a začalo být podstatné, že Thomasova rodina je židovského původu, ačkoliv se k židovství aktivně nehlásila. Neměla ani v úmyslu po vzoru svých příbuzných opustit Hitlerem ohrožované Československo. Maminka se přátelila s evangelickým farářem a cítila sympatie k jeho církvi. A byl to pravděpodobně on, kdo ovlivnil osud jejího syna, když pomohl zorganizovat jeho odjezd z Československa „Wintonovým vlakem“.

Jediný z rodiny přežil

Rozrušeného a nechápajícího Thomase odvezly babička a maminka 1. srpna 1939 do Prahy a druhý den ho na Wilsonově nádraží s velkým číslem na krku a papíry

v ruce posadily do vlaku s mnoha dalšími dětmi. Netušil, kam jede ani že maminku a babičku, uplakané a vyděšené, vidí na poslední. Právě odjížděl posledním vlakem, který ještě stihl odvézt židovské děti z obsazeného Československa.

Bratr byl nemocný, a proto měl jet až vlakem připraveným k odbavení 1. září 1939. Začala však druhá světová válka, vlak už odjet nemohl a Tony, rodiče a všichni Thomasovi příbuzní, kteří zůstali v Československu, zahynuli v koncentračních táborech.

Malý chlapec z Moravy se dostal do Skotska, kde byl adoptován a prožil také duchovní obrat ke křesťanské víře. Vystudoval ošetřovatelství a biblickou misijní školu. Když působil jako misionář na Filipínách, seznámil se tam se svou americkou manželkou. Poté žili a pracovali jako zdravotníci a dobrovolníci ve Spojených státech.

Od 90. let žije střídavě v USA a Česku, kde učil angličtinu a přednášel mladým lidem. A v Praze se také po letech setkal s Nicholasem Wintonem. Thomas Graumann stále zdůrazňuje, jak ho sir Winton zachránil dvakrát – fyzicky i duchovně –, protože ho podnítil i k tomu, aby se obrátil k Ježíši Kristu a dál šířil dobro a poselství o lidskosti.

Pamětní deska jako inspirace

I pro brněnské školy uspořádal spolek OROT Brno, zaměřený na židovskou kulturu, v roce 2015 Graumannovu přednášku, která měla mimořádný ohlas. Vzešla z ní iniciativa připomenout jeho příběh a především odkaz sira Wintona a jeho dětí pamětní deskou.

Chopila se jí výtvarnice Johana Merta a deska podle jejího návrhu vznikla v roce 2016, byla však po několika měsících ukradena. „Díky finanční podpoře města Brna a městské části Brno – Královo Pole vytvořila Johana Merta novou pamětní desku, mozaiku, která byla na rodném domě Thomase Graumanna na Palackého třídě 119 odhalena 19. listopadu. Věříme, že se příběh sira Nicholase Wintona a jeho dětí stane stálou inspirací zvláště pro mladou generaci,“ uvedla Lenka Veselá ze spolku OROT Brno.

Text vychází ze vzpomínek Thomase Graumanna.

Markéta Žáková | foto: Marie Schmerková

SIR NICHOLAS WINTON

(1909–2015)

Britský makléř a humanitární pracovník, zorganizoval v roce 1939 s přáteli záchrannou misi a podařilo se mu z proktorátu v celkem osmi vlacích odvézt 669 převážně židovských dětí, mezi nimi i Thomase Graumanna (narozen 1931).

DNY STAREZ SPORT | B | R | N | O | I

SPORTOVIŠTĚ města Brna

5. ROČNÍK | 27. 12. - 29. 12. 2019

VSTUPNÉ NA SPORTOVIŠTĚ JE ZDARMA!

U NĚKTERÝCH SPORTOVIŠTĚ JE NUTNÁ REZERVACE NA WWW.DNYSPOORTOVIST.CZ

Kouzelné Vánoce

FREEPORT
FASHION OUTLET

FUTURUM
OBCHODNÍ CENTRUM BRNO

ČESKÉ VÁNOCE

- Fotokoutek a výstava obrázků Josefa Lady od 9. do 24. 12. 2019
- Balení dárků zdarma od 9. do 23. 12. 2019
- Vystoupení dětských souborů poslední dva adventní víkendy
- Vystoupení Michala z Kouzelné školky 22.12.2019 ve 14 hodin

Slavnostní otevření trampolinového centra **JUMP PLANET** 14. 12. 2019

TRAVEL FAMILY | VIAMARE | vtt | kametour

Slevy na zájezdy léto 2020
Výběr z nabídky

CHORVATSKO	ČERNÁ HORA
Kačjak** polopenze 13.6.-20.6. 5 592 Kč	Zlatibor*** plná penze 13.6.-20.6. 14 272 Kč
Narcis**** all inclusive 20.6.-27.6. 11 032 Kč	Korali*** all inclusive 6.6.-13.6. 12 306 Kč
Labineca*** all inclusive 13.6.-20.6. 9 992 Kč	Long Beach*** all inclusive 6.6.-13.6. 15 211 Kč

BULHARSKO	SEVERNÍ KYPR
Preslav*** polopenze 18.6.-25.6. 9 495 Kč	Sempati*** polopenze 4.6.-11.6. 13 348 Kč
Belitsa*** all inclusive 18.6.-25.6. 12 424 Kč	Lambousa**** polopenze 7.6.-14.6. 13 648 Kč
Kamenec*** all inclusive 25.6.-2.7. 14 440 Kč	Acapulco***** all inclusive 7.6.-14.6. 20 404 Kč

ZAKYNTHOS	TURECKO
Dakis*** bez stravy 23.6.-30.6. 12 592 Kč	Grand Atilla*** all inclusive 10.6.-17.6. 13 898 Kč
Amoudi*** polopenze 9.6.-16.6. 15 280 Kč	K-House**** all inclusive 17.6.-24.6. 15 364 Kč
Galini*** all inclusive 16.6.-23.6. 15 868 Kč	Eftalia***** all inclusive 16.9.-23.9. 17 800 Kč

Vítkovice Tours Brno Josefská 9 | tel. 542218496 | www.ckvt.cz

Šťastně skloubená modernita s tradicí: vila Stiassni má devadesát

Před 90 lety, tedy v roce 1929, se v Pisárkách zaskvěla funkcionalistická vila, kterou si nechal podle návrhu architekta Ernsta Wiesnera postavit židovský textilní průmyslník Alfred Stiassni. Před válkou musel s rodinou uprchnout do USA a už se sem nevrátil. O historii vily i o tom, jak funguje po rekonstrukci, která jí před pěti roky vrátila vzhled ze 30. let, ví vše zdejší kastelánka Kateřina Konečná.

Která období v devadesátileté existenci vily patří k těm šťastným?

Asi především první období, kdy vila sloužila jako rodinný dům manželů Stiassných a jejich dcery Zuzanky. Bydleli tady necelých devět let, ale věřím, že šťastných.

Jak se z objektu stala vládní vila, tedy bytovací zařízení pro vyvolené?

Celé to odstartovala návštěva prezidenta Edvarda Beneše už velmi brzy v květnu 1945. Při cestě z Košic do Prahy ve vile pět dnů bydlel. Od 50. let máme evidováno, že krajský národní výbor dům využíval jako tzv. vládní vilu. Ona působí takovým příjemným rodinným dojmem a návštěvníci se nás ptají, zda neuvažujeme o tom, že bychom ve vile zase někoho nechali přespat. Ale o tom určitě neuvažujeme!

Před pěti lety získala vila a okolí po rekonstrukci opět původní vzhled ze

30. let a vrátili se sem i návštěvníci. Je o vilu zájem?

Je, i když nebojujeme s nedostatkem kapacity jako vila Tugendhat. Ale všímám si, že návštěvnost rok od roku roste. Lidé se sem vrací na prohlídky i další akce.

Co se návštěvníkům víc líbí – puristický exteriér, nebo opulentní interiér odrážející vkus bohaté průmyslnické rodiny?

Záleží na vkusu každého z nich. Věřím, že se jim líbí ta kombinace a kontrast, kdy jdou ke stavbě, která působí velmi čistě, puristicky, jak očekávají od moderní architektury. Ale zavřou se za nimi vchodové dveře a na jednou jsou v „zámku“. To je šok a dnešní doba má taková překvapení ráda.

Prohlídky zpestřujete výstavami a dalšími akcemi. Připravili jste i výstavu k 90. výročí vily. Chystáte něco speciálního na Vánoce?

Už tradičně tady míváme sváteční prohlídky, kdy nechybí vánoční stromek a výzdoba. Mnohé návštěvníky to překvapuje, protože jsou ve vile židovského majitele. My víme, že sami Stiassni Vánoce slavili, že měli stromeček, pozvali zaměstnance a všechny obdarovali. Velmi rádi to připomínáme. A chystáme i netradiční, vtipné, oživené prohlídky na Silvestra.

Vilu prezentujete jako místo, kde historie žije současností. Co tím máte na mysli?

Byli bychom rádi, aby návštěvníci měli pocit, že se přenesli do atmosféry první republiky, ale aby zůstalo to kouzlo běžného života tady a teď. Vymýšlíme kostýmované prohlídky, klavírní koncerty a podobně, aby se do vily vrátil život.

Vila už má i slušnou filmovou kariéru. Čím přitahuje filmaře?

Je méně známá, neokoukaná, ale velmi zajímavá. Většinou nehraje samu sebe, ale nabízí filmařům vhodné neotřelé prostory, které „dostanou roli“ a musí v ní být přesvědčivé. Letos jsme tady měli dvakrát Českou televizi. Natáčel se dokument o Ernstu Wiesnerovi, který má příští rok 130. výročí narození. A připravuje se také třídílný dokument o dějinách české sexuality a intimity od 19. století po současnost.

Vaše vila je asi trochu neprávem ve stínu vily Tugendhat.

Obě jsou to velmi luxusní stavby, u nás převažuje tradiční forma pojetí interiérů, jsme bliž hradům a zámkům. Pro návštěvníky Brna je úžasné, když se podívají do obou vil a sami si rozhodnou, která je bližší jejich srdci a naturelu.

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Porozumět brněnským symbolům bude snazší: pomůže kniha

Vhodným vánočním dárkem nejen pro zdejší patrioty by se mohla stát kniha Brněnské symboly, kterou právě vydal Archiv města Brna. Její autor Petr Houzar v ní mapuje, jak se převážně z pečeti vyvinuly znaky a vlajky Brna a jeho devětadvaceti částí.

Čtenáři zde získají obecné povědomí o heraldice měst v Česku a detailní informace o heraldice brněnské, mj. o přijímání znaků a vlajek. Ambicí knihy je pomoci v otázkách symbolů i zástupcům samotných městských částí.

(mak)

Terén přesahuje formy a nabízí dialog nejen performancí

V Brně nedávno zahájila činnost nová divadelní platforma nazvaná Terén, která vznikla vedle renomovaných repertoárových divadel Husa na provázku a HaDivadlo jako třetí scéna Centra experimentálního divadla. Terén je dramaturgická, produkční a distribuční platforma bez vlastního souboru a stálé scény se zaměřením na jedinečné divadelní a hraniční umělecké projekty v městském prostředí. Setkat se s ním můžete v divadelních sálech i ve specifických prostorách urbánní krajiny. Spolupracuje s akademickými a vědeckými pracovišti, ekologickými hnutími, neziskovkami a dalšími. Program divadelní platformy a novinky najdete na webu jasuteren.cz.

(gak) | foto: archiv Terénu

Muzeum v lednu zavře expozici hraček, stav brány nevyhovuje

Jediná dochovaná z pěti původních hradebních bran v Brně je Měnínská brána. Opravou prošla naposledy před čtyřiceti lety a její stav se v poslední době rychle zhoršil, inženýrské sítě vyžadují akutní opravu.

Muzeum města Brna, které objekt spravuje, proto musí k 1. lednu 2020 uzavřít stálou expozici tří a půl tisíce hraček a stavbu rekonstruovat. „Na jaře po odstěhování hraček bude prostor pro zevrubnější prozkoumání stavu budovy,“ sdělil mluvčí muzea Michael Kalábek. Další informace podle něj budou jasné posléze.

(mesz) | foto: Miloš Strnad

Na Provázku se bude radostně slavit ztišený kulturní advent

Pohádky, rodinná představení, oceňované inscenace, ale i vánoční koncert a mnoho dalšího slibuje letos poprvé Advent na Provázku. Divadlo ho připravilo v duchu své nekonvenční poetiky jako „protiváhu k předvánočnímu shonu a kýči“. Jeho nejradostnější součástí se 21. prosince od 11 do 19 hodin stane Vánoční jarmark, který ovládne Provázek od dvora až po sklep. Nebudou chybět stánky s drobnostmi, Česká mše vánoční, pohádka ani koledování. Více na www.provazek.cz.

(mak)

Osudy textilních magnátů se protly v zahradě vily Löw-Beer

Ještě skoro dva měsíce se v galerii Celnice v zahradě vily Löw-Beer mohou návštěvníci seznámit se životními peripetemi lidí, kteří před sto lety utvářeli moderní tvář Brna. Výstava Fabriky a fabrikanti představuje vedle proslulých textilních magnátů Löw-Beerů, Tugendhatů a Stiassných i méně známé rody Fuhrmann, Himmelreich nebo Zwicker. Mezi exponáty jsou třeba vzorníky brněnských textílek nebo nově objevená obchodní korespondence firmy Moses Löw-Beer. Otevřeno denně mimo pondělí, vstup zdarma.

(ral)

Překračování železné opony přiblíží výstava v Technickém muzeu

Až do 3. května 2020 je v Technickém muzeu Brno v Králově Poli k vidění výstava zaměřená na historii ostrahy státních hranic od konce druhé světové války do sametové revoluce. Návštěvníky čekají ukázky výzbroje a výstroje jednotek pohraniční stráže i ženijně-technického zařízení na hranicích Československa. Výstava Železná opona 1948–1989 ukáže také způsoby a prostředky, které lidé využívali při překonávání hranic, i konkrétní příběhy.

(and) | foto: TMB

Swing v Sono Centru

Večer Sono Swing Gala za účasti Jana Smigmatora, orchestru Felixe Slováčka a hostů se uskuteční 29. 2. 2020. Letos program nabídne vystoupení sesterského dua Martha a Tena, legendy Hany Ulrychové a brněnských ikon jazzu Mojmíra Bárta a Milana Kašuby.
www.brnokonzert.cz

Ocenění Maloměšťáci opět na scéně

Maloměšťáci brněnského HaDivadla získali Cenu Divadelních novin 2019. Představení Ivana Buraje je nejbližší možné navštívit 2. 12. a 20. 1. Vstupenky jsou ideálním dárkem pod stromeček, právě jsou v prodeji!

www.hadivadlo.cz

Večer představí slavné novoříšské rodáky

Po tři večery zazní v Besedním domě díla tří slavných rodáků z malé vesničky na Moravě. Nejprve Jana Nováka a jeho orchestrální verze klavírního cyklu Elegance tance, díla nabytého noblesou, půvabem a humorem. Virtuosi Jiří Vodička přednese Houslový koncert C dur Antonína Vranického, který coby dirigent premiéroval například Beethovenovu První symfonii. Večer uzavře Velká charakteristická symfonie jeho bratra Pavla Vranického.

www.filharmonie-brno.cz

Jak dělat hudbu

Workshop s hudebníkem, skladatelem, textařem a aranžérem Martinem Kyšperským (brněnská kapela Květy) v Muzeu romské kultury bude zaměřen na vznik hudby, nahrávek a všeho s tím souvisejícím. Odehraje se 12. 12. od 18.00 do 20.00. Pro všechny od 16 let.

www.rommuz.cz

HUDBA Z FILMŮ, NOMINOVANÝCH NA OSCARA
s účastí zpěváků a s doprovodem video projekce

OSCAR
MUSIC AWARDS

10.12.
BRNO

OBNOVENÝ PROGRAM

Zoner BOBYHALL

THE ORCHESTRA

LORDS
OF THE
SOUND

TO JE NĚCO VÍC NEŽ POUHÝ KONCERT,
TO JE SKUTEČNÁ SHOW!

více informací a vstupenky:
▶▶ www.artpartner.cz ◀◀

vstupenky:
Ticket-Online.cz ticketportal

PŘÍMO Z LONDÝNSKÉHO WEST ENDU

★★★★★
BRITISH THEATRE GUIDE

"VÍCE UŽ SE ORIGINALU PŘIBLIŽIT NELZE"
THEATRE WEEKLY

THE
SIMON
&
GARFUNKEL
STORY

15. 6. 2020
ZONER BOBYHALL

VSTUPENKY V SÍTI ticketportal

V Besedním domě zazní oceňované Requiem

Requiem věnoval jeho autor Tigran Mansurjan památce obětí arménské genocidy. Mimořádně působivá skladba získala prestižní cenu International Classical Music Awards 2018 a nominaci na Grammy. V Brně zazní za účasti autora 23. a 24. ledna.

www.filharmonie-brno.cz

METALLICA S&M Tribute Show

Písničky nejslavnější metalové kapely ve spojení se symfonickým orchestrem již 16. února v brněnské Zoner BOBYHALL. Klasika i modernost se spojí do jediného celku a objeví se před diváky ve své jedinečné, mystické kráse.

www.artpartner.cz

Pro vánočku do PANEOLITU

Vánočka z pravého másla a naprosto bez chemie? To je až do Vánoc realita v brněnském pekařství PANEOLIT na Pekařské. V PANEOLITU vše vzniká přímo před očima zákazníků, samozřejmostí jsou tedy stoprocentně čerstvé výrobky.

www.fb.com/paneolit

Betlémy v Letohrádku Mitrovských

Tradiční brněnská výstava v Letohrádku Mitrovských s přibližně 60 betlémy je doplněna o vánoční floristické dekorace a stromečky s dobovými i dnešními ozdobami. Trvá až do 12. 1., znovu je představen celoroční betlém od Ivany Langrové.

www.letohradekbrno.cz

Zveme Vás na

Vánoční koncert

v pondělí 16. prosince 2019 v 18 hodin

Jana Chaloupková (soprán)	Vladimír Chmelo (baryton)
Tomáš Jeřábek (tenor)	Marcela Jelínková (klavír)

GALERIE PEKAŘSKÁ
Výstavní a prodejní galerie GALERIE PEKAŘSKÁ
Pekařská 52, 602 00 Brno

GaleriePekarska

ŠANSÓNY a jiné písně

RICHARD MÜLLER
MICHAEL KOCAB
ONDŘEJ SOUKUP

22. 12. BRNO
JANÁČKOVO DIVADLO

VSTUPENKY V PRODEJI V SÍTÍCH:
TICKETMASTER a TICKETPORTAL

PRO VELKÝ ZÁJEM PŘIDÁVÁME
ODPOLEDNÍ KONCERT V 16:00

16 ÚNORA

Zoner BOBYHALL

OFFICIAL TRIBUTE SHOW

METALLICA

SE SYMFONICKÝM ORCHESTREM

S&M²

CELEBRATING THE 20th ANNIVERSARY OF S&M

VÍCE INFORMACÍ A VSTUPENKY NA WWW.ARTPARTNER.CZ

so 7. 12. / 15.00 hod.

Za pohádkami pro nejmenší do freskového sálu na Zelném trhu 10

Scénické čtení veselých pohádek v podání hereček Divadla MALÉHRY doplní projekce ilustrací Karolína Strykové.
www.divadlobolkapolivky.cz

so 7. 12. / 19.00 hod.

Inscenace Pro nic za nic bude další novinkou Městského divadla Brno

Klasická zápletková komedie rakouského dramatika Johanna Nepomuka Nestroye je plná komických nedorozumění a vytržebných dialogů.
www.mdb.cz

st 11. 12. / 19.30 hod.

Festival Setkávání nové hudby Plus 2019 zakončí koncert

Festival uzavře koncert Studia soudobé hudby Hudební fakulty JAMU se skladbami pedago-

gů a studentů v Komorním sále fakulty.

www.setkavaninovehudby.jamu.cz

pá 13. 12. / 19.00 hod.

Pohádkové drama Lucerna míří na jeviště Mahenova divadla

Kouzelný rodinný příběh Aloise Jiráska bude premiérou Štěpána Pácla, nového kmenového režiséra Mahenovy činohry Národního divadla Brno.

www.ndb.cz

ne 15. 12. / 19.00 hod.

Benefiční koncert podpoří Masarykův onkologický ústav

Hana Holíšová a orchestr Virtuosi Brunensis společně představí v katedrále na Petrově díla skladatelů W. A. Mozarta a J. S. Bacha.

www.adventnipetrov.cz

ne 22. 12. / 17.00–22.00 hod.

Hvězdárna oslaví zimní slunovrat

Hvězdárna a planetárium Brno oslaví první zimní den svě-

telnou show v parku na Kraví hoře. Vstup je zdarma.

www.hvezdarna.cz

po 23. 12. / 18.00 hod.

Vánoční koncert skupiny Javory v Městském divadle Brno

Na koncertu zazní méně známé lidové vánoční písně, ale i písně sourozenců Ulrychových, Kateřiny Štruncové, Dalibora Štrunce a Martina Adamuse.

www.mdb.cz

pá 27. 12.

Proč se váže adventní věnec a proč je barva svíček právě taková?

Vše o původu slavení adventu a adventních zvyků se dozvíte na komentovaných tematických prohlídkách, které připravilo TIC Brno.

www.ticbrno.cz

do 16. 1. 2020

Talentedé děti brněnských škol vystavují obrazy

Výstava obrazů vybraných pro benefiční dražbu ParaCENTRA Fenix probíhá v Redutě. Výtěžek pomůže klientům po poranění míchy.

www.drazbaprofenix.cz

do 31. 1. 2020

Poznejte příběhy incké říše

Výstava Poklad Inků v pavilonu C na brněnském výstavišti prezentuje největší zlatý poklad světa dokládající bohatství a vyspělost předkolumbovské Ameriky.

www.pokladinku.cz

do 30. 6. 2020

Digitálum – mimořádně hravá výstava

Interaktivní výstava ve VIDA! centru spojuje herní technologii s uměním. Vstupte a nechte se oslnit hrou světla a tmy, užijte si proměnlivost linií i barev.

www.vida.cz

Technické muzeum láká na zajímavosti o potápění

Vývoj skafandrů, první úspěšné ponory nebo třeba netradiční sportovní disciplíny, jako je podvodní ragby, rychlostní potápění s ploutvemi nebo orientační potápění. To vše přiblíží návštěvníkům Technického muzea výstava Historie potápění v českých zemích. Lidé si ji mohou prohlédnout do 29. prosince. Seznámí se s vývojem potápění, s prvními podomácku vyráběnými šnorchly či maskami nebo s podmořskou archeologií.

(and) | foto: TMB

Vánoční Slaviček rájský pozve na baroko

V Besedním domě je na 18. prosince připraven koncert Slaviček rájský. Zazní písně z českých a moravských barokních kancionálů, protože o adventu by se údajně neměly hrát koledy. Vystoupí orchestr a sbor Czech Ensemble Baroque, taktovky se ujme dirigent Roman Válek. Na programu bude hudba Adama Michny z Otradovic a mnoho ryze českých barokních vánočních skladeb v úpravě Martina Jakubičky pro barokní orchestr a psaltérium.

(zug) | foto: Jiří Jelínek

Výtvarníci uvažují o mizení krajiny

Dům pánů z Kunštátu do 29. března 2020 hostí výstavu Stará bydliště. Název odkazuje k básnické sbírce Ivana Blatného, v níž (stejně jako na výstavě) můžeme pocítovat stesk po mizející biodiverzitě. Některá díla se kriticky vyjadřují k dnešnímu stavu krajiny, další odrážejí vnitřní krajinu umělců nebo idealizovanou krajinu bez ekologických zátěží. Zastoupení jsou Anežka Kovalová, Zorka Ságlová, Jan Ambrůz, Martin Zet a další.

(zug) | repro: DUMB

15. 4. 2020
od 19:00

Zonner Boby Hall Brno

Kapela PROTOTYP
Exkluzivní host

Jiřina Anna Jandová
a další hvězdná překvapení

předprodej na
www.ticketportal.cz

DALIBOR JANDA
40 LET NA PROFI SCÉNE
MEGAKONCERT

Zoner BOBYHALL
Mediální Signál
Hurikan RECORDS

OFFICIAL TRIBUTE BAND: HEAVEN CAN WAIT

TRIBUTE LIVE SHOW
SE SYMFONICKÝM ORCHESTRÉM

HURRICANE SYMPHONY

SCORPIONS

19. 4. BRNO

Zoner BOBYHALL

Informace a vstupenky na www.artpartner.cz

Vstupenky můžete také zakoupit:
Ticket-Online.cz ticketportal.cz

DÁREK JAKO BRNO

11 vydání časopisu KAM v Brně 2020 s ilustrovanou obálkou a dárkem každý měsíc v poštovní schránce jen za 429 Kč

Objednej na
shop.pocketmedia.cz
info@pocketmedia.cz
nebo tel.: 773 287 307

Dárkový certifikát na předplatné si stáhni na shop.pocketmedia.cz

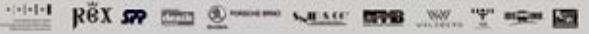
VÁNOCE NA ŠPILBERKU
S POHÁDKAMI A VÁNOČNÍMI ZVÝKY

7. 12. 2019, 10 - 17 HOD

Pohádky a koledy * Vánoční zvyky * Opékání špekáčků
Jarmark a jízda na koních * Vánoční dílničky * Soutěže

REX SP

Brněnský architektonický manuál
1946-1989 / Informační databáze /
Turistický průvodce /
Audiophrávky ke stažení /
Současné fotografie /
Archivní dokumenty /
www.bam.brno.cz

Martin Staníček: Karate je na celý život, dokud zdraví dovolí

V současnosti mezi bojovými sporty vládne zejména MMA a tradičnějším uměním se nedostává takové mediální pozornosti. To ale neznamená, že by už neměla své vyznavače.

Martin Staníček, pedagog, trenér a závodník v karate, má ve svém oddílu Fudokan karate Brno stále dost cvičenců. Nedávno se spolu se svými svěřenci vrátil z mistrovství světa v Německu, kde brněňští karatisté vybojovali celkem 14 medailí.

V civilním životě pracujete jako učitel. Kde berete chuť se mládeži věnovat i po práci?

Já se nevěnuji v karate jen dětem, ale všem, od malých až po dospělé. Nevím, kde se to bere, ale dokud to jde, budu se jim věnovat. Mám práci s dětmi rád, obě moje dcery chodí také do karate a zatím mě to zkrátka baví.

Co považujete za svůj největší úspěch jakožto závodník?

Já jsem začal závodit až jako starší člověk a myslím, že nejcennější je ten poslední, tedy první místo z MS v Německu.

Jakou z disciplín karate máte nejraději?

Já mám rád všechny. Hlavně ale disciplínu enbu, kdy je dvojice mužů nebo žen a ta si secvívá choreografií à la akční film, takže se mlátí. Musí to vypadat věrohodně jako ve filmu, jsou tam nějaké povinné techniky a trvá to asi minutu. Dvojice mezi sebou soupeří a nakonec vyhraje na čísla ta nejlepší. S kamarádem, se kterým to cvičím,

jsme se rozhodli, že chceme enbu v Česku rozšířit, takže to učíme i naše děti, které to baví. Obecně nejatraktivnější je asi kumite, tedy volný boj, na to se pěkně kouká, ale je to složité na pravidla. Mám rád i další disciplíny, ale tyhle nejvíc.

Kromě závodění a koučování děláte také rozhodčího. Čím vás tato role naplňuje?

To asi souvisí s tím, že jsem učitel, to je taky takový rozhodčí. Jsem rád, když mohu dát lidem zpětnou vazbu, co se jim povedlo, co se jim nepovedlo, a když se jedná o moje děti z oddílu, říct jim, co zlepšit a na čem zapracovat. My máme filozofii, že každý nechce závodit, takže z našich 240 lidí závodí asi jenom 55, zbytek si chodí zacvičit. Karate není o závodění. Ale ti, kteří závodí, rozhodčí potřebují, a čím jsou kvalitnější a spravedlivější, tím mají závody větší smysl.

Jak se v Česku vyvinulo karate od doby, kdy je cvičíte?

Závodní odvětví karate se změnilo hodně. V tradičním karate se proměnilo chápání člověka, víc se dbá na to, aby se méně poškozoval. Náš sóke, zakladatel našeho stylu fudokanu, profesor Ilija Jorga, je lékař, takže do toho vnáší i věci jako proč stát rovně, proč se jak hýbat, jak si neničit klouby a podobně. To dřív nebylo tak erudované. Co se týče vybavení, dřív nebyly tatami, makiwary,

lapy a další. Nebyli trenéři s takovou technickou vyspělostí. Můj trenér měl hnedý pásek a všichni jsme k němu vzhlíželi, jaký je borec. V dnešní době jsou v Česku trenéři a senseiové s černým páskem, kteří mají šestý sedmý dan, jezdí sem hodně zahraničních mistrů... Hodně se to posunulo.

Karate je spojené také s životní filozofií. Jaké myšlenky považujete za nejdůležitější?

Pro mě je nejdůležitější, že karate je na celý život, dokud zdraví dovolí. A když se dělá dobře, zdraví dovolí dlouho. Pořád je co zlepšovat, nikdy člověk není na konci, proto je to karate-do, cesta prázdné ruky.

Sledujete i jiné bojové sporty?

Jo, rád se podívám na MMA i další. Bojové sporty jsou trochu popelka, takže v televizi moc nebývají, spíš si je někde najdu, ale mám rád všechno. Každý bojový sport má něco do sebe a je dobré se inspirovat všemi, jedno jestli karate, musado nebo aikido. ■

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Házenkáře čeká poslední letošní domácí zápas. Přijedou Lovosice

Letos naposledy se na domácí palubovce představí házenkáři z klubu SKKP Handball Brno. Jejich soupeřem budou Lovosice, se kterými se Brněnští letos přetahují o postupové přičky do vyřazovací části. Ta je i cílem nového trenéra Ivo Vávry. „Klubu se před sezonou podařilo přivést kvalitní hráče a vhodně doplnit kádr, naším cílem je play-off. Je to pro mě výzva, loni bylo Brno předposlední, uvedl Vávra pro klubový web. Zápas se hraje 14. prosince v 15 hodin na Vodově. ■

(mad)

Dny sportovišť nabídnou mezi svátky zájemcům vstup zdarma

I v letošním roce se Brňané dočkají akce Dny sportovišť. Pátý ročník se uskuteční mezi vánočními svátky od 27. do 29. prosince. Během tří dnů mohou lidé zdarma vyzkoušet velkou část brněnských sportovišť. Dny pořádá městská společnost Starez-Sport, každoročně se tak zapojuje například kohoutovický akvapark, bazény za Lužánkami či na Ponávce nebo Lázeňské a relaxační centrum Rašínova. Z nabídky jiných provozovatelů je to např. Sportareál Družstevní nebo krasohala na Křídlovické. V některých případech je nutné si předem rezervovat vstup. To je možné učinit na webu www.dnysportovist.cz, kde také najdete kompletní přehled zapojených míst. ■

(gak) | foto: TJ Stadion Brno

(gak)

Basketbalové Žabiny se chystají na víkendový dvojzápas s Ostravou

Fanoušci se mohou těšit na jeden ligový a jeden euroligový souboj.

Víkend plný basketbalu čeká brněnské Žabiny a jejich příznivce. Do Brna totiž přijede severomoravský rival SBŠ Ostrava. První utkání, ligové, se koná v sobotu 14. prosince v 17 hodin, druhý zápas v rámci evropské ligy CEWL o den později ve 12 hodin. Zatímco v domácí lize Ostrava neexceluje a je předposlední, na evropská klání se dokáže vyhecovat a je za Žabinami těsně druhá. Naposledy se oba týmy utkaly v listopadu a Brno soupeře rozdrtilo 81:54, 22 bodů si připsala Justina Matuzonytė. ■

(mad) | foto: BK Žabiny Brno

Začal předprodej vstupenek na MotoGP za nejvýhodnější ceny

Fanoušci motosportu si už mohou koupit vstupenky na Velkou cenu ČR v Brně, která se pojede od 7. do 9. srpna 2020. Vybrat si lze přírodní tribuny nebo Camp A umožňující stanovat během závodu přímo na Masarykově okruhu. Dostupné jsou i vstupenky na sedadlové tribuny T2, T3 a T5 v prostoru cílové rovinky a T1 a T4 v prostoru stadionu. Vstupenky se do konce ledna prodávají za výhodné ceny a je možné je pořídit v infocentru TIC Brno na Panenské 1 a na webu gp.ticbrno.cz. ■

Závod ninjů prověří obratnost na překážkové dráze

Chcete se stát ninjou? 14. prosince máte příležitost. V hale Sokola Brno I na Kounicově se totiž odehraje překážkový závod Ultimate Ninja Challenge. „Při tvorbě jsme se inspirovali hlavně japonskou soutěží Sasuke, ale také americkou American Ninja Warrior. Dráhu jsme nastavili tak, aby si závodníci co nejvíce užili a aby si na své přišli začátečníci i profesionálové,“ říkají organizátoři Petr Kolev a Jan Caska. Podrobnosti najdete na facebookové stránce Czech Ninja Community. ■

(mad)

Ve Vranovském žlebu závodí kondiční běžci i reprezentanti

Jít si v zimě zaběhat může být pro sváteční běžce netradičním zážitkem. 14. prosince se mohou zúčastnit závodu ve Vranovském žlebu, který je součástí Brněnského běžeckého poháru. „Vranovský žleb zve závodníky do pravé zimní přírody v předvánoční čas,“ říká organizátor akce Robert Škarecký. „Na akci startují jak závodníci z řad rekreačních běžců, tak i reprezentanti ČR, není nouze ani o zástupce jiných sportů, třeba triatlonisty, cyklisty nebo lyžaře,“ dodává Škarecký. ■

(mad) | foto: Zdeněk Kolařík

Křížovka o ceny

M	OZNAČENÍ ČESKÝCH LETADEL	ITALSKÝ ZPĚVÁK	NEOBUTÁ	1. díl tajenky	FR. JEDEN	ČÁST LODI	M	NA ONOM MÍSTĚ	2. díl tajenky	PRAMÁTI	TĚLNÍ VÝMĚŠEK	ZN. ZUBNÍ PASTY	AMER. NORMALI- ZAČNÍ INSTITUTE	POZ- POUŠTĚTI SE TEPLEM
ODEZVA							ODPOVĚ- DĚT NA DOPIŠ							
NAMÁ- HAVÝ							NAŠE TENISTKA UMÍNĚNÝ ZÁPOR							
POMŮCKA: ALO, ALZ, ANSI, AOMORI, KUKI, OLPE, POI, ROUÉ, SPORKO	NĚM. ŽENSKÉ JMÉNO OZN. REC. LETADEL				ZAPL- NĚNOST LIDMI									
SKLON					HLT	CIZÍ PŘEDPONA ZNAČÍCÍ NOVÉ PROJEZDITI				PLOŠNÉ MÍRY	ŘÍMSKY 1002 ŽENSKÉ JMÉNO (9.9.)			
ŘÍMSKY 11			NĚM. SÍDLO ŠERO				DEFEKT DĚLI- TELNÝ DVĚMA						DOMÁCKY OLGA	KOURE
M	SRKNUTÍ	PĚVECKÉ TĚLESO POTOM (HUD.)					OČKOVACÍ LÁTKY					PŘED- LOŽKA JEDNOTKA PENICILINU		
HRUBÁ HMOT- NOST							POŠLÝ DOMÁCKY UVE							
ZHÝRA- LEC					SPORTOVNÍ DISCIPLÍNA OPAK RUBU					SLOV. JINAM MINULÝ ROK				
JIHOKO- REJSKÝ POLITIK (1925)				OPAK PRAVĚHO SPOLEČ- NIK					RUMUN. MĚNA AKU- MULÁTOR				ANGL. PLUKOV- NIK	VYBAVENÍ PŘED- STAVY
M	KOLIZE	ČERVE- NATI TOREA- DOR					SOUČÁSTI UŠÍ ČÁST CELKU							
KMETI							ŽENSKÉ JMÉNO (11.12.) ŽACÍ NÁSTROJ					INICIÁLY HERCE VETCHEHO OVES (BOT.)		
3. díl tajenky					ČESKÝ ARCHI- TEKT	ZASÍVATI JAPON- SKÝ MYS NA HONŠŮ					ČADSKÉ SÍDLO OBYVATEL KAMBODŽE			
SLOVEN. POLNÍ MÍRA			STOLIČKA BEZ LENOCHU OKRAJ LÁTKY							HLAS HNIZDÍCÍ SLEPICE NĚMECKÁ ŘEKA				
BOHUŽEL				KOŘIST PŘED- LOŽKA			ČÁSTI TĚLA ZN. MANGANU							
KREPOVÝ PAPÍŘ (HOVO- ROVÉ)							AMANT							
JAPON- SKÝ KRAJ							NEDO- SPĚLE							

Vyhrajte knihu Brno a Brňanky od M. Flodrové a M. Šenkýře. Tajenku vložte do 17. prosince 2019 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka,

zašlete poštou (či doneste) na adresu redakce Husova 12, Brno, nebo pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřa-

zujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Nápady pro Brno se cení) byly vylosovány: O. Holubová, L. Kovářová, V. Žápalová. ■

REALIZACE

VISUALOVE

Hvězdárna
a planetárium
Brno

STROJ ČASU

SVÁTEK SVĚTLA

22. prosince 17.00–22.00 • park Kraví hora • vstup zdarma

Jihomoravský kraj

Akce je součástí projektu Jihomoravský kraj fandí vědě.

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

VÝSTAVIŠTĚ BRNO 6.-15. 12. 2019

NÁKUP
DÁRKŮ

KULINÁŘSKÉ
SPECIALITY

HUDBA
&
ZÁBAVA

ŘEMESLNICKÝ
JARMARK

B | R | N | O

BVV
Veletřhy
Brno